

آموزش قرآن

(اجرای آزمایشی)

پنجم دبستان

طبق مصوبه‌ی جلسات ۶۷۷ و ۸۴۴ شورای عالی آموزش و پرورش این کتاب توسط آموزگار پایه، طی ۳ جلسه در هفته تدریس می‌شود.

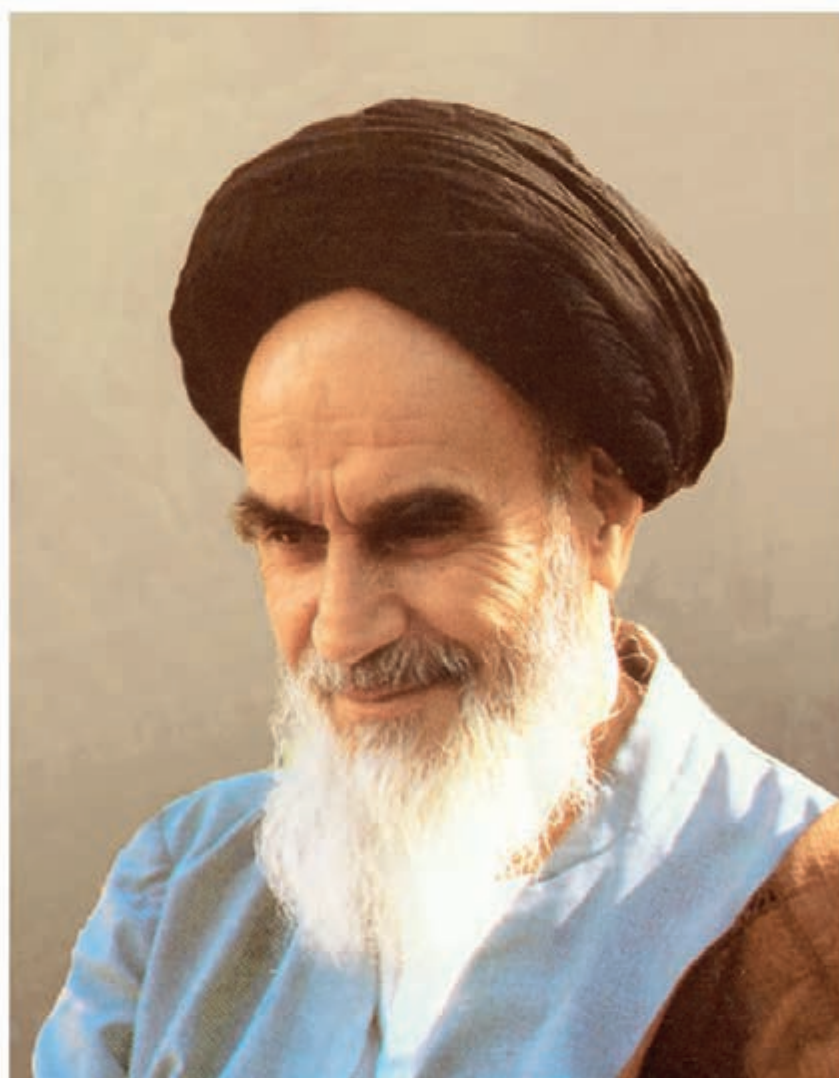
وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب :	آموزش قرآن (اجرای آزمایشی) - پنجم دبستان - ۱۵۰۱۱
پدیدآورنده :	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف :	دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف :	ابوالفضل انوشه‌پور، الهه ستوده، غلامعباس سرشور خراسانی، سیدمهدی سیف، رضا نباتی، مسعود وکیل، حمید محمدی، سعید خدائیان و حسن فلاح با همکاری: محمد قدوسی (اعضای گروه تألیف) - طیبه حمزه‌بیگی (کارشناس آموزش دوره‌ی ابتدایی) - محمدکاظم بهنیا (ویراستار)
مدیریت آماده‌سازی هنری :	اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
شناسه افزوده آماده‌سازی :	احمد رضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - مجید ذاکری یونسی (مدیر هنری) - امیر نساجی (طراح گرافیک و طراح جلد) - نفیسه شهدادی و امیر نساجی (تصویرگران) - خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) (عکس) - راحله زادفتح اله (صفحه‌آرا) - فاطمه باقری مهر، زهرا رشیدی مقدم، رعنا فرج‌زاده دروئی، زینت بهشتی شیرازی، حمید ثابت کلاچاهی، فاطمه رئیس‌یان فیروز آباد (امور آماده‌سازی) - بر اساس مصحف مرکز طبع و نشر قرآن جمهوری اسلامی ایران (رسم الخط صفحات قرآن کامل)
نشانی سازمان :	تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی) تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
ناشر :	شرکت افست: تهران - کیلومتر ۴ جاده‌ی آبدی، پلاک ۸، تلفن: ۷۷۳۳۹۰۹۳، دورنگار: ۷۷۳۳۹۰۹۷، صندوق پستی: ۱۱۱۵۵-۴۹۷۹
چاپخانه :	شرکت افست «سهامی عام» (WWW.Offset.ir)
سال انتشار و نوبت چاپ :	چاپ سیزدهم ۱۴۰۱
برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به پایگاه کتاب‌های درسی به نشانی www.chap.sch.ir و برای خرید کتاب‌های درسی به سامانه فروش و توزیع مواد آموزشی به نشانی www.irtextbook.ir یا www.irtextbook.com مراجعه نمایید.	

کلیه‌ی حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

شابک ۹۶۴-۰۵-۱۷۶۷-۴ ISBN 964-05-1767-4

فرزندم!

قرآن، انسان را به اخلاق و خوبی دعوت می‌کند.

امام خمینی (قُدّس سرُّه)

پیش گفتار

۱-۹

یادآوری
نماز در قرآن

خواندن روزانه‌ی قرآن، سوره‌ی اسراء (۹-۱۶)

۱۰-۱۷

سوره‌ی قمر (۴۹-۵۵) و سوره‌ی الرحمن (۱-۱۴)، یادآوری وقف بر حرکات
خواندن روزانه‌ی قرآن، سوره‌ی اعراف (۱-۱۰)

۱۸-۲۵

سوره‌ی اعراف (۱۸۸-۱۹۵)، یادآوری وقف بر ه و هـ
خواندن روزانه‌ی قرآن، سوره‌ی اعراف (۱۹۶-۲۰۶)

۲۶-۳۵

سوره‌ی هود (۵۴-۶۱)، یادآوری وقف ل ه و هـ
قصه‌ی آیه‌ها، بشارت
خواندن روزانه‌ی قرآن، سوره‌ی هود (۶۳-۷۱)

۳۶-۴۳

سوره‌ی انعام (۱۵۲-۱۵۷)، التقاء ساکنین
خواندن روزانه‌ی قرآن، سوره‌ی انعام (۱۵۸-۱۶۴)

۴۴-۵۱

سوره‌ی مائده (۱ و ۲)، یادآوری حروف مقطعه
خواندن روزانه‌ی قرآن، سوره‌ی مائده (۳ و ۴)

۵۲-۶۱

سوره‌ی بقره (۲۵۷-۲۵۹)، یادآوری مدّ
قصّه‌ی آیه‌ها، خواب صد ساله
خواندن روزانه‌ی قرآن، سوره‌ی بقره (۲۶۴-۲۶۰)

۶۲-۶۹

سوره‌ی ابراهیم (۱-۶)، وقف برءا و ئی
خواندن روزانه‌ی قرآن، سوره‌ی ابراهیم (۱۲-۷)

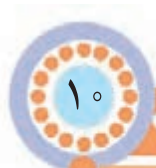
۷۰-۷۷

سوره‌ی نحل (۹۳-۸۹)، یادآوری التقاء ساکنین
خواندن روزانه‌ی قرآن، سوره‌ی نحل (۱۲۸-۱۲۰)

۷۸-۸۵

سوره‌ی انفال (۸-۱)، یادآوری مدّ
خواندن روزانه‌ی قرآن، سوره‌ی انفال (۱۶-۹)

۸۶-۹۵

سوره‌ی شعراء (۵۲-۳۸)، یادآوری وقف
قصّه‌ی آیه‌ها، عاقبت فرعون و فرعونیان
خواندن روزانه‌ی قرآن، سوره‌ی شعراء (۸۲-۶۰)

۹۶-۱۰۴

سوره‌ی انبیاء (۱۰-۱)
خواندن روزانه‌ی قرآن، سوره‌ی انبیاء (۲۳-۱۱)
دعای ختم قرآن

۱۰۵-۱۱۷

قرآن در تابستان، سوره‌های بروج، انفطار و انشقاق

۱۱۸-۱۲۱

فهرست کلمات ترجمه شده در کتاب‌های آموزش قرآن پایه‌های دوم تا پنجم ابتدایی

نام و نام خانوادگی :

نام مدرسه :

نشانی مدرسه :

نام کلاس :

نام معلم :

دانش آموزان عزیز

سعی کنیم همه ی کتاب های درسی خود، به ویژه کتاب آموزش قرآن را که حاوی آیات نورانی قرآن کریم است به خوبی نگهداری کرده و در رعایت پاکیزگی و احترام به آن بکوشیم. هم چنین خوب است در زنگ قرآن، همیشه با وضو باشیم.

شایسته است این کتاب را در کتابخانه ی خود نگهداری کنید یا در پایان سال تحصیلی به مدرسه تحویل دهید.

همکاران عزیز و معلمان گرامی

این کتاب به وسیله ی کتاب گویا و یا رمزینه های سریع پاسخ تدریس می شود. استفاده از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ در خارج از کلاس با هماهنگی معلم درس قرآن نیز توصیه می شود؛ دانش آموزان عزیز می توانند با همکاری معلم محترم نسبت به تهیه ی فایل کتاب گویای آموزش قرآن پایه ی پنجم، از طریق کتابخانه مدرسه و یا شبکه ملی مدارس ایران (رشد) به نشانی Roshd.ir اقدام کنند.

پیش‌گفتار

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله :

همانا من در میان شما دو گوهر گران‌بها می‌گذارم؛ کتاب خدا و اهل بیت؛
این دو هرگز از هم جدا نمی‌شوند تا نزد حوض کوثر، بر من وارد شوند.

مُسند احمد، ج ۲، ص ۱۴

پدر و مادر گرامی

با اهدای سلام و آرزوی توفیق و سلامتی برای شما خانواده‌ی محترم، خداوند را سپاس می‌گوییم که فرزند عزیزمان یک سال تحصیلی دیگر را با موفقیت پشت سر گذاشته است و اینک در پایه‌ی پنجم، در کنار سایر دروس، آموزش قرآن را ادامه می‌دهد. فرزند، هدیه و امانت الهی است که خداوند مسئولیت تربیت او را بر عهده‌ی پدر و مادر نهاده است و شما والدین محترم، قسمتی از این حق و مسئولیت خویش را در اختیار اولیای مدرسه قرار داده‌اید. همه‌ی ما باید با پذیرش امر خطیر تعلیم و تربیت فرزندمان، این بار امانت را به سلامت به سر منزل مقصود برسانیم تا ان شاء الله از این غنچه‌های بهشتی، باغ‌ها و بوستان‌های پرتراوتی که مظهر رحمت و خیر خداوند است، پدید آید.

قرآن کلام و پیام خدا، میزان حق و باطل، دستورالعمل زندگی و رحمت حق برای همه‌ی جهانیان است. آموزش و پرورش برنامه‌ای منظم تدوین کرده است تا همه‌ی دانش‌آموزان به یادگیری قرآن علاقه‌مند شوند و بتوانند در آینده قرآن را روان و زیبا بخوانند، به تدریج معنای کلام خداوند را درک کنند و با تلاوت روزانه‌ی آن، همیشه خود را در پناه هدایت خداوند قرار دهند. برنامه‌ی جدید آموزش قرآن با ویژگی‌های زیر، در صدد آن است که به لطف الهی زمینه‌ی انس دائمی دانش‌آموزان را با قرآن کریم فراهم آورد.

۱- در این برنامه، جامعیت آموزش قرآن موردنظر است؛ یعنی علاوه بر توانایی روخوانی و روان‌خوانی، به سایر جنبه‌های ضروری و پرجاذبه‌ی آن، مانند زیباخوانی، درک معنای آیات و آشنایی با داستان‌ها و معارف قرآنی نیز توجه می‌شود.

۲- کسب مهارت خواندن قرآن نیاز به استمرار، تکرار و تمرین دارد. از این رو، ساعات آموزش قرآن در طول هفته توزیع شده است، به نحوی که نباید قرآن فقط در یک روز هفته آموزش داده شود.

۳- به منظور ایجاد انس دانش‌آموزان با قرآن کریم، از داستان‌های زیبا و پرمعنای آن و همچنین از عبارات کوتاه، زیبا و حکمت‌آمیز قرآن استفاده شده است.

۴- با استفاده از کتاب گویا یا رمزینه‌های سریع‌پاسخ دانش‌آموزان صوت زیبای قرآن را می‌شنوند و همراه کتاب گویا یا رمزینه‌های سریع‌پاسخ می‌خوانند. این امر بر جاذبیت و کیفیت آموزش می‌افزاید.

انتظار ما از شما اولیای گرامی

۱- همان‌طور که همه‌ی ما خواندن نماز و گرفتن روزه را به‌صورت عملی از پدر و مادر خود آموخته‌ایم، کودکان ما نیز خواندن قرآن و نماز را از ما می‌آموزند. از شما پدر و مادر عزیز انتظار می‌رود که با خواندن روزانه‌ی قرآن کریم، **الگوی شایسته‌ای** برای کودک خود باشید. آن‌ها باید احترام به قرآن و کوشش در راه آشنایی با آن را از ما بیاموزند و با مشاهده‌ی اخلاق و رفتار ما، درک کنند که همه‌ی ما می‌خواهیم آن‌گونه باشیم که خدا دوست دارد. آن‌ها باید علاقه به قرآن، محبت به خدا، مهربانی به مردم و اخلاق و رفتار اسلامی را عملاً از بزرگ‌ترها بیاموزند.

۲- از فرزندان بخواهید آن‌چه را از قرآن در مدرسه آموخته است برای شما بازگو کند. از او بخواهید آیات و عبارات قرآنی هر درس را از روی کتاب نشان دهد و به‌صورت روان و معمولی برای شما بخواند. دقت کنید، شما نباید آیات و عبارات قرآنی را برای او بخوانید تا او به تقلید از شما بخواند. آموزگار نیز آیات قرآن را برای دانش‌آموزان نمی‌خواند، بلکه خود دانش‌آموزان به کمک آن‌چه آموخته‌اند، می‌توانند عبارات قرآن را بخوانند. اگر فرزند شما در خواندن کلمات، اشتباهی داشت، از او بخواهید که دوباره آن را با دقت بخواند تا خود به اشتباهش پی‌برد و آن را اصلاح کند.

۳- در هر درس، یکی از عبارات زیبا، کوتاه و حکمت‌آمیز قرآن به‌نام پیام قرآنی آمده است. اگر فرزند شما به حفظ برخی از سوره‌ها و پیام‌های قرآنی علاقه‌مند است، او را به این کار تشویق کنید تا به تدریج آن‌ها را سرلوحه‌ی زندگی خویش قرار دهد. ضمناً این کار، او را برای شرکت در مسابقات قرآن نیز آماده می‌کند.

۴- از فرزندان بخواهید داستان‌های کتاب را که برای ایجاد انس و علاقه‌ی بیش‌تر به قرآن و فهم و درک مفاهیم آن است، از روی کتاب برای شما بخواند و به کمک تصاویر برای شما تعریف کند. این کار علاوه بر آموزش قرآن، موجب تقویت مهارت‌های خواندن و گفتن در زبان فارسی نیز می‌شود.

۵- برخی از آیات دروس به‌طور نسبتاً ساده ترجمه شده است. این ترجمه‌ها برای مطالعه‌ی آزاد است و دانش‌آموزان موظف نیستند ترجمه‌ی این آیات و هم‌چنین مفاهیمی را که در بخش «کار در کلاس» هر درس آمده است، حفظ کنند و نباید در ارزش‌یابی پایانی از این‌گونه ترجمه‌ها و مفاهیم پرسش شود. بدیهی است در صورتی که فرزند شما به یادگیری این مطالب علاقه نشان داد، یاری و تشویق او بسیار مفید است.

۶- آموزگار فرزندان آمادگی دارد که تجارب و اطلاعات خود را برای توفیق هرچه بیش‌تر فرزندان، با کمال افتخار در اختیار شما قرار دهد. شما نیز از میزان موفقیت فرزندان جويا شوید.

۷- فرزندان را به شرکت در جلسه‌ی قرآن مسجد محله‌ی خود تشویق و او را در این مسیر، همراهی کنید.
به این امید که فرزند شما در آینده، انسانی با ایمان، بنده‌ی خالص خدا، خدمتگزار مردم و باقیات الصالحات برای همه‌ی ما باشد.

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و سلم :

مُعَلِّمُ الْقُرْآنِ وَ مُتَعَلِّمُهُ يَسْتَغْفِرُ لَهُ كُلُّ شَيْءٍ حَتَّى الْحَوْتُ فِي الْبَحْرِ

همه‌ی موجودات عالم حتی ماهی در دریا، برای کسی که قرآن را یاد می‌دهد

و کسی که قرآن را یاد می‌گیرد، از خدا طلب آمرزش می‌کند.

مُستدرک الوسائل، ج ۴، ص ۲۳۵

همکار و آموزگار گرامی

با اهدای سلام و آرزوی توفیق و سلامتی برای شما همکار محترم، به منظور موفقیت هرچه بیش‌تر در آموزش قرآن، توجه شما را به برخی نکات مهم جلب می‌نمایم. هر چند تفصیل این مطالب در کتاب راهنمای معلم ارائه می‌شود، ولی امید است در این‌جا بیان مختصر این نکات، مفید باشد.

پیش از انجام هر کاری بر خدا توکل کنید و به لطف و رحمت او امیدوار باشید و بدانید هرکس که در راه خدا تلاش کند قطعاً خدا او را راهنمایی می‌کند و همیشه پشتیبان نیکوکاران است.

مهم‌ترین مسائل مربوط به آموزش این کتاب به شرح زیر است. توجه و عمل به این امور، ضامن موفقیت بیش‌تر شماست.

مراحل تدریس

برای تدریس، تمرین و پژوهش هر درس، سه یا چهار جلسه در نظر گرفته شده است. از این‌رو، هر درس را طبق بودجه‌بندی پیش‌بینی شده طی مراحل زیر آموزش دهید.

جلسه‌ی اول

روخوانی و قرائت

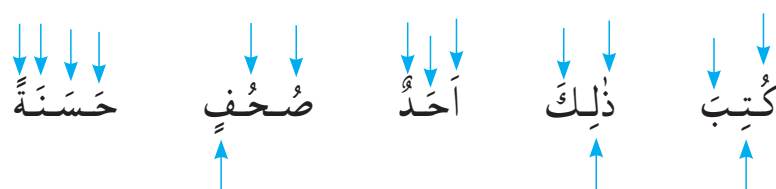
۱- **پیش‌خوانی:** از دانش‌آموزان هر میز بخواهید در ظرف چند دقیقه آیات درس را به آرامی برای یکدیگر بخوانند.

۲- **روخوانی آیات درس:** هر دانش‌آموز یک سطر از آیات درس را می‌خواند، اگر دانش‌آموزی اشتباه خواند، بلافاصله اشتباه او را تصحیح نمی‌کنیم؛ بلکه فرصت می‌دهیم تا خود، اشکال خویش را رفع کند.

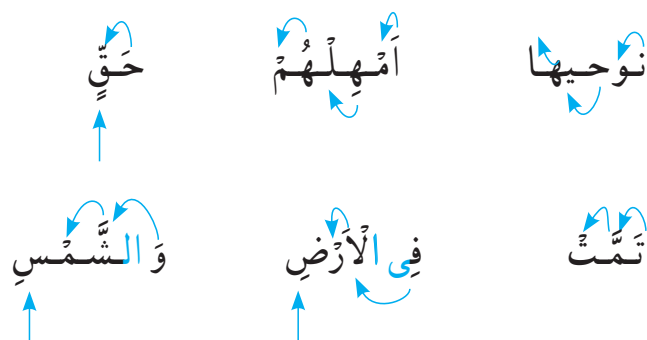
در این مرحله هر دانش‌آموز با توجه به توانایی خود، آیات را با قرائت یا به صورت ساده و شمرده می‌خواند. در این قسمت آنچه اهمیت دارد، آشنایی دانش‌آموزان با آیات درس و تلاش برای خواندن آن‌هاست. سعی شود در این قسمت، هر دانش‌آموز یک سطر از آیات را بخواند.

رفع اشکالات روخوانی: در صورتی که تعدادی از دانش‌آموزان در خواندن برخی از کلمه‌ها و ترکیب‌ها مشکل داشتند، این‌گونه کلمات یا ترکیب‌ها را روی تخته بنویسید و با نشان دادن صحیح حروف و حرکات از دانش‌آموزان بخواهید، آن کلمه را به صورت دسته‌جمعی و بخش‌بخش بخوانند تا در خواندن آن‌ها تسلط لازم را پیدا کنند. شیوه‌ی صحیح اشاره کردن به بخش‌ها به شرح زیر است:

اشاره‌ی ثابت: اشاره‌ی ثابت به صداها‌ی کوتاه، الف کوچک و تنوین، مانند:

اشاره‌ی متحرک: اشاره به صداها‌ی کشیده، حرف ساکن و تشدید که دست مطابق فلش‌ها حرکت می‌کند، مانند:

توجه کنید فلش‌ها محل و شیوه‌ی اشاره کردن را نشان می‌دهد و نباید هنگام تدریس این فلش‌ها کشیده شود. برای کسب اطلاعات بیش‌تر در این مورد، می‌توانید به پیش‌گفتار کتاب آموزش قرآن پایه‌ی اول ابتدایی مراجعه کنید.

۳- پخش قرائت، استماع و جمع‌خوانی: آموزگار در صورت در اختیار داشتن امکانات لازم، قرائت آیات درس را پخش می‌کند و از دانش‌آموزان می‌خواهد همراه با آن بخوانند. دانش‌آموزان همراه قرائت الگو، متن آیات را نشان می‌دهند و خط می‌برند، به این ترتیب گوش دانش‌آموز آیات را می‌شنود، چشم او آیات را می‌بیند و زبان او آیات را تلفظ می‌کند.

تذکر ۱: آموزگار باید هنگام پخش قرائت، برخط بردن و خواندن دانش‌آموزان نظارت کند.

تذکر ۲: بهتر است از دانش‌آموزان بخواهید که در زمان هم‌خوانی با قرائت الگو، صدای خود را خیلی بلند نکنند تا بتوانند صدای آن را خوب بشنوند.

۴- فردخوانی قرائت آیات درس: از دانش‌آموزان بخواهید هر کدام یک سطر را به صورت انفرادی بخوانند. آن‌ها را تشویق کنید مانند قرائت الگو بخوانند، ولی بر آن‌ها سخت نگیرید؛ دانش‌آموزی که آیات را به صورت معمولی می‌خواند نیز مورد تشویق قرار می‌گیرد. چنانچه برخی از دانش‌آموزان در خواندن برخی کلمات، مشکل داشتند به شیوه‌ی رفع اشکالات روخوانی عمل کنید.

جلسه‌ی دوم

الف - پخش قرائت، استماع و جمع‌خوانی: دانش‌آموزان، در صورت امکان قرائت آیات درس را از کتاب گویا یا رمزینه‌های سریع پاسخ گوش می‌کنند و با نشان دادن خط همراه با آن می‌خوانند. آموزگار توجه دانش‌آموزان را به رعایت قاعده‌ی درس، جلب می‌کند.

نکته: زیر برخی از کلمه‌ها و ترکیب‌ها خط کشیده شده است. بسیاری از این کلمات در فارسی و قرآن به یک معنا هستند و یا دانش‌آموزان با این کلمات آشنایی اجمالی دارند. معنای آن‌ها را از دانش‌آموزان بپرسید؛ این بخش امتیاز منفی ندارد.

ب - خواندن عبارات جدید قرآنی: در جلسه‌ی دوم هر درس، تعدادی از عبارات قرآنی آمده است که معمولاً در آن‌ها به یک قاعده‌ی روخوانی تأکید شده است. دانش‌آموزان، این عبارات را با رعایت قاعده‌ی موردنظر می‌خوانند. این عبارات ترجمه شده است تا دانش‌آموزان ضمن آشنایی با مفاهیم اولیه‌ی قرآنی برای انجام فعالیت «کار در کلاس» نیز آماده شوند.

تذکره مهم: دانش‌آموزان موظف به حفظ ترجمه‌ی عبارات قرآنی و هم‌چنین مفاهیم کار در کلاس نیستند. این موارد را در ارزش‌یابی مستمر و پایانی در نظر نگیرید، ولی می‌توانید از دانش‌آموزانی که در این زمینه علاقه و توانایی بیش‌تری نشان می‌دهند به شیوه‌ای مناسب تقدیر کنید.

ج - کار در کلاس: به‌منظور ایجاد علاقه‌ی بیش‌تر دانش‌آموزان به قرآن و فراهم آوردن زمینه‌ی درک و فهم تدریجی عبارات ساده و کوتاه قرآن، در هر درس بخشی به عنوان «کار در کلاس» در نظر گرفته شده است. این بخش به روش یادگیری مشارکتی و به صورت گروهی توسط دانش‌آموزان انجام می‌شود. ایشان در کلاس ابتدا هر تمرین را در کتاب خود انجام می‌دهند. آن‌گاه معلم پاسخ هر سطر را از یک گروه می‌پرسد؛ اگر پاسخ نادرست بود، گروه دیگر جواب می‌دهد تا به‌طور غیرمستقیم دانش‌آموزان به نادرستی پاسخ اول پی ببرند. انجام تمرین‌های «کار در کلاس» الزامی است، ولی فراگیری مطالب این بخش توسط دانش‌آموزان می‌تواند به‌عنوان فعالیت‌های آزاد خارج از کلاس در ارزش‌یابی مستمر دانش‌آموزان منظور شود؛ و عدم یادگیری آن‌ها نباید در ارزش‌یابی مستمر و پایانی منجر به کسر نمره‌ای از دانش‌آموزان گردد.

نکته: برخی از عبارات و آیات برای حفظ توصیه شده‌اند. دانش‌آموزان را به حفظ این بخش‌ها تشویق کنید. از این بخش ارزش‌یابی پایانی به عمل نمی‌آید، بلکه صرفاً رتبه یا امتیاز تشویقی دارد.

جلسه‌ی سوم

الف - خواندن از روی قرآن کامل

به منظور آشنایی بیش‌تر دانش‌آموزان با قرآن کامل، احساس توانایی و اعتماد به نفس در خواندن آن و تحقق هدف آموزش قرآن در دوره‌ی ابتدایی، جلسه‌ی سوم هر درس، به آوردن قرآن کامل به کلاس و خواندن از روی آن اختصاص یافته است. این تمرین طی مراحل زیر انجام می‌شود.

۱- پس از آوردن قرآن کامل، هر میز حداقل یک جلد قرآن در اختیار داشته باشد.

۲- یک صفحه از قرآن کریم را به‌طور تصادفی انتخاب کنید.

۳- دانش‌آموزان هر میز در ظرف چند دقیقه، آیات صفحه را برای یک‌دیگر می‌خوانند.

۴- چند نفر از دانش‌آموزان داوطلب، هر کدام یک سطر از آن صفحه را قرائت کنند. ضمن بیان موفقیت نسبی دانش‌آموزان، آن‌ها را به قرائت در منزل تشویق کنید.

هم‌چنین به منظور تقویت علاقه‌ی دانش‌آموزان به انس با قرآن کریم، تصاویری از دانش‌آموزان مسلمان سایر کشورها در حال فراگیری قرآن آورده شده است.

ب- پیام قرآنی

هدف از ارائه‌ی پیام‌های قرآنی، کسب مهارت تفکر در آیات قرآن کریم است. از دانش‌آموزان بخواهید که پس از خواندن آیه و ترجمه‌ی پیام، درباره‌ی مفهوم آن به کمک تصاویر یا پرسش‌هایی که در کتاب آمده است، به صورت گروه‌های دو یا سه نفره با یک‌دیگر گفت‌وگو و مشورت کنند؛ سپس نظر خود را درباره‌ی پیام و مصادیق آن در زندگی فردی، برای کلاس بیان نمایند. از دانش‌آموزان بخواهید که عبارت پیام قرآنی را در آیات درس بیابند و از روی آن بخوانند.

تبصره: می‌توانید دانش‌آموزان را تشویق کنید تا درباره‌ی پیام قرآنی، به صورت گروهی یا فردی کارهای هنری مانند نقاشی، خوشنویسی و... انجام دهند.

گاهی پیام قرآنی، دارای کلمات و ترکیباتی است که باید معنا شود. از دانش‌آموزان می‌خواهیم که با استفاده از ترجمه‌ی آیات درس و پیام قرآنی، معنای کلمات یا عباراتی را که مشخص شده است، پیدا کنند. در صورتی که این کلمات، هم‌خانواده‌ی آشنا و رایج در زبان فارسی دارند، از دانش‌آموزان بخواهید آن‌ها را بیان کنند. این کار هم شوق‌انگیز است و هم موجب افزایش توانایی دانش‌آموزان در درک معنای لغات مشترک قرآنی و فارسی می‌شود.

پیشنهاد: خوب است دانش‌آموزان در شروع زنگ اول، هم‌زمان با ورود معلم به کلاس، پیام قرآنی را به صورت دسته‌جمعی بخوانند.

ج- داستان

داستان را به شیوه‌ی قصه‌گویی و به زبان ساده، به کمک تصاویر برای دانش‌آموزان تعریف کنید و از بیان مطالب زائد و غیرمستند بپرهیزید. در صورت وجود وقت از دانش‌آموزان بخواهید که هر یک چند سطر از داستان را از روی کتاب بخوانند.

تذکر: معلم در پایان جلسه‌ی سوم، دانش‌آموزان را به انجام تمرینات انس با قرآن در خانه و خواندن روزانه‌ی قرآن کریم توصیه می‌کند.

جلسه‌ی چهارم

انس با قرآن در خانه: در پایان هر درس برای تقویت مهارت روخوانی قرآن، تمرین‌هایی به عنوان تکلیف خانه داده شده است.

قطره اما دریا: پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و ائمه‌ی معصومین علیهم السلام در طول عمر پربرکت خود همواره با قرآن کریم انس داشته و مسلمانان را نیز بر این امر سفارش کرده‌اند. نقش الگویی ایشان از یک سو واحادیث و روایات فراوان درباره‌ی انس با قرآن کریم از سوی دیگر، می‌تواند به عنوان یک روش تأثیرگذار در آموزش قرآن، زمینه‌ی مناسبی را برای تحقق اهداف موردنظر فراهم کند. دانش‌آموزان در جلسه‌ی انس با قرآن، حدیث را می‌خوانند و با کمک معلم خود درباره‌ی آن با یک‌دیگر گفت‌وگو می‌کنند.

برای بهره‌گیری بیش‌تر از بخش انس با قرآن در خانه، توجه به نکات زیر ضروری است.

- ۱- این بخش، تکلیف دانش‌آموزان است و باید آموزگار بر انجام آن توسط دانش‌آموزان، نظارت داشته باشد. بدیهی است این نظارت باید همراه با تشویق بوده تا ضمن کنترل تکلیف دانش‌آموزان از برخی سخت‌گیری‌های رایج به دور باشد.
 - ۲- تمرین‌های این بخش، تقویت مهارت روخوانی و انس با قرآن در خانه را بر عهده دارد و نباید در آزمون‌های کلاسی استفاده شود.
 - ۳- پس از بازیابی تکلیف، از دانش‌آموزان بخواهید تا تمرین‌ها را پاسخ دهند و پاسخ آن‌ها را تصحیح و تکمیل کنید.
 - ۴- این بخش، معمولاً از سه یا چهار تمرین تشکیل شده است. در تمرین اول، روخوانی آیات درس مورد نظر است. در تمرین دوم و سوم بر برخی از قواعد روخوانی به‌ویژه اتصالات تأکید می‌شود و در تمرین آخر، روخوانی آیات درس همراه با بخشی از آیات دیگر در حد یک یا دو صفحه از قرآن کامل آمده است. دانش‌آموزان این صفحه‌ی قرآنی را به میزانی که در وقت مقرر مقدور است، تمرین می‌کنند و در کلاس می‌خوانند. این کار جرأت آن‌ها را در مراجعه به قرآن کامل افزایش می‌دهد و دانش‌آموزان باور می‌کنند که تلاش چندساله آن‌ها به توانایی خواندن قرآن منجر شده است.
- تذکر:** هر چند که انجام تمرین با خط قرآن کامل در محدوده‌ی وقت مقرر مفید است و دانش‌آموزانی که در خواندن این آیات توانا هستند، تشویق می‌شوند و امتیاز می‌گیرند ولی از کسانی که این توانایی را ندارند، نه در ارزش‌یابی مستمر و نه در ارزش‌یابی پایانی هیچ نمره‌ای کسر نمی‌شود.

درس آخر (قرآن در تابستان) این بخش، تنها برای فصل تابستان نیست، بلکه در طول سال تحصیلی نیز با هدف تعمیم مهارت روان‌خوانی (حفظ اجمالی) قرآن کریم به آن مراجعه می‌شود. علاوه بر آن هر یک از صفحات بخش قرآن در تابستان برای یک هفته در نظر گرفته شده است، هر دانش‌آموز می‌تواند ضمن تلاوت این صفحه، از کتاب گویا و یا رمزینه‌های سریع پاسخ نیز برای انس بیش‌تر با قرآن کریم استفاده کند.

پرسش و ارزش‌یابی

- به منظور سنجش پیشرفت دانش‌آموزان و تشخیص میزان توفیق آموزگار در تدریس، انجام مراحل زیر ضروری است.
- ۱- در جلسه‌ی بعد از تدریس، با توجه به میزان وقت موجود، هر دانش‌آموز یک یا دو سطر از آیات درس را می‌خواند. بدین ترتیب هم روخوانی آیات درس مرور و تمرین می‌شود و هم ارزش‌یابی مستمر به‌عمل می‌آید.
 - ۲- چند دانش‌آموز پیام قرآنی را می‌خوانند و مفهوم آن را به زبان ساده توضیح می‌دهند.
 - ۳- تکلیف «انس با قرآن در خانه» بازدید و بررسی می‌شود و نتیجه‌ی آن در ارزش‌یابی مستمر منظور می‌گردد.

اهداف مورد انتظار

- هر چند تقویت علاقه‌ی دانش‌آموزان به خواندن روزانه‌ی قرآن کریم و یادگیری آن، مهم‌ترین هدف درس قرآن است و به همین منظور محتوای آموزش از تنوع برخوردار است، ولی انتظار می‌رود دانش‌آموزان در پایان سال تحصیلی، به‌طور خاص به توانایی‌های زیر دست یابند.
- ۱- آیات جلسه‌ی اول هر درس را به‌صورت روان و معمولی بخوانند.
 - ۲- آیات و عبارات قرآنی کتاب درسی و مصحف آموزشی را به‌صورت صحیح و شمرده بخوانند.
 - ۳- عبارت پیام قرآنی و ترجمه‌ی آن را از روی کتاب بخوانند و بتوانند مفهوم آن را به زبان ساده توضیح دهند یا برخی از مصادیق آن را بیان کنند.
- هر دانش‌آموز با توانایی‌های فوق، حداکثر رتبه را کسب می‌کند. بدیهی است بسیاری از دانش‌آموزان بیش از این حد توفیق خواهند داشت. تفصیل این بخش نیز در کتاب راهنمای معلم آمده است.

تذکر مهم

به منظور تقویت انس دانش‌آموزان با قرآن کریم، آیات دروس برای دانش‌آموزان ترجمه شده است. از آن‌جا که دانش‌آموزان موظف به حفظ ترجمه‌ی کلمات و عبارات بخش کار در کلاس نیستند، این موارد را در ارزش‌یابی پایانی در نظر نگیرید. می‌توانید از دانش‌آموزانی که در این زمینه علاقه و توانایی بیش‌تری از خود نشان می‌دهند، به شیوه مناسب تشویق و تقدیر کنید و برای آن‌ها در ارزش‌یابی مستمر، نمره و امتیاز خاصی قائل شوید.

چند توصیه

- ۱- تشویق دانش‌آموزان به خواندن روزانه‌ی قرآن کریم، خواندن آیات دروس شبیه کتاب گویا یا مرزبانه‌های سریع پاسخ، حفظ پیام‌های قرآنی و برخی از آیات دروس در صورتی که بدون اجبار باشد، مناسب و ارزشمند است.
- ۲- در صورت امکان، فایل کتاب گویا را تکثیر کرده و در اختیار دانش‌آموزان قرار دهید.
- ۳- دانش‌آموزان را به فعالیت‌های جذاب خارج از کلاس تشویق کنید مانند: خواندن آیات درس در خانه در حضور والدین حتی‌الامکان هر روز به مدت چند دقیقه، گوش کردن نوار آموزشی در خانه، انجام فعالیت‌های هنری و ذوقی درباره‌ی پیام‌های قرآنی، شرکت در مسابقات و حضور در مجالس قرآنی (دارالقرآن، مساجد و هیئت‌های مذهبی) و استفاده از برنامه‌های رادیو قرآن و شبکه قرآن و معارف سیما و...
- ۴- توجه داشته باشید دانش‌آموزان باید تمام فعالیت‌های قرآنی به‌ویژه فعالیت‌های فوق برنامه را با رغبت و علاقه و بدون اکراه و اجبار و به دور از رقابت‌های ناسالم انجام دهند.

آموزگاران و کارشناسان محترم، والدین گرامی و دانش‌آموزان عزیز می‌توانند برای هرگونه اظهارنظر و ارائه‌ی پیشنهاد در اصلاح و تکمیل برنامه‌ی درسی و کتاب‌های آموزش قرآن با گروه قرآن به نشانی زیر تماس بگیرند.

پیشاپیش از همکاری و تلاش همه‌ی عزیزان سپاس‌گزاری می‌شود.

<http://quran-dept.talif.sch.ir>

quran-dept@talif.sch.ir

درگاه (وبسایت)

رایانامه (ایمیل)

یادآوری

فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ

به وسیله ی قرآن یادآوری کن

سوره ی ق، آیه ی ۴۵

دانش آموزان عزیز! ورود شما را به کلاس پنجم تبریک می گویم. امید است امسال نیز با توکل بر خدا و با تلاش بیش تر، قرآن کریم را بهتر بیاموزید. به یاد داشته باشید، خواندن روزانه ی قرآن کریم، کلید اصلی انس دائمی شما با قرآن است.

در این جلسه برای یادآوری آموخته های قبلی، تمرین های زیر را انجام دهید.

تمرین اول سوره ها، پیام های قرآنی و احادیثی را که در تابستان آموخته اید، برای هم کلاسی های خود بخوانید.

تمرین دوم این عبارات قرآنی را با دقت در حرکات و علائم بخوانید.

۱- وَ هَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ

انعام ۱۵۵

۲- إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ

دخان ۳

۳- لَرَأَيْتَهُ وَخَاشِعًا مُتَصَدِّعًا

حشر ۲۱

۴- يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ

بقره ۱۲۱

با دقت در حروف ناخوانا، این عبارات قرآنی را بخوانید.

- یاء زیر الف کوچک (ی):

۱- إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرٍ

۲- فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ

- یاء بعد از تنوین فتحه (ئ):

۱- هَذَا هُدًى

۲- إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى

- واو پایه‌ی همزه (و):

۱- كِتَابًا نَقْرَؤُهُ

۲- لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ

- یاء پایه‌ی همزه (ئ):

۱- نَبِئِ عِبَادِي

۲- وَمَا أُبْرِئُ نَفْسِي

- الف بعد از واو آخر (وا):

۱- الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا

۲- لِيَذَّبَرُوا آيَاتِهِ

این عبارات قرآنی را بخوانید و اتصالات را با فلش نشان دهید.

۱- أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ

نساء ۸۲

۲- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آوْتُوا الْكِتَابَ آمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا

نساء ۴۷

۳- وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا

فُرقان ۳۰

دانش‌آموزان عزیز! برای آشنایی بیش‌تر شما با قرآن کریم، برخی از آیات کتاب درسی به صورت ساده ترجمه شده است. این ترجمه‌ها برای مطالعه‌ی آزاد است و نیازی به حفظ آن‌ها نیست.

نماز در قرآن

این آیات را با نشان دادن خط بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خداوند بخشنده‌ی مهربان

۲- اَلَمْ تَلِكْ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ

الف لام میم * این آیات کتاب حکمت‌آموز است،

هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ

هدایت و رحمتی برای نیکوکاران؛

۳- الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ

کسانی که برپا می‌دارند نماز را و می‌پردازند زکات را

وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ

وایشان به آخرت یقین دارند.

لقمان ۱ تا ۴

۴- الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ

(آنان که به خدا توجه دارند) کسانی هستند که ایمان آورده‌اند و دل‌هایشان با یاد خدا آرام و مطمئن است؛

أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

آری فقط با یاد خدا دل‌ها آرامش می‌یابد.

رعد ۲۸

حفظ قرآن

آخرین عبارت قرآنی این صفحه را از حفظ بخوانید.

دانش‌آموزان عزیز! تمرین‌های «کار در کلاس» را به کمک هم کلاسی خود و با استفاده از ترجمه‌ی آیات درس و دانسته‌های قبلی خود پاسخ دهید. در صورت نیاز می‌توانید به فهرست کلمات پایان کتاب نیز مراجعه کنید.

تمرین اول

- ۱- مُحْسِنِينَ : ☐ مؤمنان ☐ نیکوکاران
- ۲- أَقِمُوا : ☐ برپا دارید ☐ پردازید
- ۳- آتُوا : ☐ برپا دارید ☐ پردازید
- ۴- أَطِيعُوا : ☐ اطاعت کنید ☐ اطاعت کردند

تمرین دوم این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید و یکی از عبارت‌ها را همراه با ترجمه از حفظ بخوانید.

- ۱- وَ هُدًى وَ رَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ یونس ۵۷
و ... و ... ی برای مؤمنان
- ۲- وَ أَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ بقره ۱۹۵
و نیکی کنید، قطعاً ... دوست دارد ... را
- ۳- فَاقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ حج ۷۸
پس ... را و ... را؛
- ۴- وَ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ رَسُولَهُ* و ... را و ... او را.

* رَسُولُهُ = رسول + ه : پیامبر او

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید*؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار یک صفحه از قرآن را به صورت تصادفی باز کنید. سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را برای یک دیگر می خوانند. آن گاه هر دانش آموز حدود یک سطر را با صدای بلند می خواند. همچنین می توانید از بخش **قرآن در تابستان** همین کتاب نیز برای انجام این فعالیت استفاده کنید.

مراحل استفاده از قرآن کامل در کلاس درس ۱

* اگر قرآن به تعداد کافی در مدرسه موجود نیست، از دانش آموزان بخواهید در صورت امکان از خانه، قرآن بیاورند.

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ
این قرآن به درست‌ترین راه و روش، هدایت می‌کند.

سوره‌ی اسراء، آیه‌ی ۹

فعالیت

- ۱- یکی از نام‌های قرآن «نور» است. به نظر شما چرا خداوند، قرآن را «نور» نامیده است؟
- ۲- درباره‌ی پیام قرآنی درس با دوستان خود گفت‌وگو کنید.
- ۳- پیام قرآنی درس را از قرآن کامل پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

تمرین اول ● آیات جلسه‌ی دوم را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را از طریق رمزینه‌های سریع پاسخ و یا با کتاب گویا تمرین کرده و هنگام خواندن آن‌ها، به ترجمه‌ی آیات نیز دقت کنید.

تمرین دوم این عبارات قرآنی را بخوانید و دور حروف ناخوانا خط بکشید.

الرحمن ۲۲

۱- یَخْرُجُ مِنْهُمَا اللَّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ

دُخان ۴۱

۲- يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَى عَنْ مَوْلَى شَيْئًا

أعراف ۲۰۴

۳- وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ

حَجَّ ۷۷

۴- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَعَبُدُوا رَبَّكُمْ

تمرین سوم در عبارات تمرین فوق، حرکت قبل از حروف ناخوانا را به ساکن یا تشدید بعد از آن‌ها، مانند نمونه با فلش وصل کنید.

حفظ قرآن

عبارت سوم را از حفظ بخوانید.

خواندن روزانه قرآن

هر روز تعدادی از آیات ۹ تا ۱۶ سوره ی اسراء را از روی صفحه ی بعد شبیه قرائت الگو به صورت جمله به جمله بخوانید.

۱ اِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ اَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ
 ۲ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ اَنْ لَهُمْ اَجْرًا كَبِيرًا ﴿٩﴾
 ۳ وَاَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ اَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا
 ۴ اَلِيمًا ﴿١٠﴾ وَيَدْعُ الْاِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ
 ۵ وَكَانَ الْاِنْسَانُ عَاجُولًا ﴿١١﴾ وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَتَيْنِ
 ۶ فَمَحَوْنَا آيَةَ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً
 ۷ لِتَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ
 ۸ وَالْحِسَابَ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ تَفْصِيلًا ﴿١٢﴾ وَكُلَّ اِنْسَانٍ
 ۹ اَلَزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
 ۱۰ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنْشُورًا ﴿١٣﴾ اِقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَى
 ۱۱ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ﴿١٤﴾ مَنْ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا
 ۱۲ يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا
 ۱۳ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ
 ۱۴ نَبْعَثَ رَسُولًا ﴿١٥﴾ وَإِذَا أَرَدْنَا أَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا
 ۱۵ فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا ﴿١٦﴾

تمرین اول

آیات ۴۹ تا ۵۵ سوره ی قَمَر و آیات ۱ تا ۱۴ سوره ی الرَّحْمَن را در گروه های دویاسه نفره برای یک دیگر بخوانید.

سوره ی قَمَر

۱ اِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ۝۴۹ وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ
۲ كَلَمَحٍ بِالْبَصَرِ ۝۵۰ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاءَكُمْ
۳ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ۝۵۱ وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ ۝۵۲
۴ وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌّ ۝۵۳ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ
۵ وَنَهَرٍ ۝۵۴ فِي مَقْعَدٍ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ ۝۵۵

سوره ی الرَّحْمَن

۶ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
۷ الرَّحْمَنُ ۝۱ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ۝۲ خَلَقَ الْإِنْسَانَ ۝۳
۸ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ۝۴ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ۝۵ وَالنَّجْمُ
۹ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ۝۶ وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ
۱۰ ۝۷ أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ۝۸ وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ
۱۱ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ۝۹ وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ۝۱۰
۱۲ فِيهَا فَاصِكَةٌ ۝۱۱ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ۝۱۲ وَالْحَبُّ
۱۳ ذُو الْعَصْفِ ۝۱۳ وَالرَّيْحَانُ ۝۱۴ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا
۱۴ تُكَذِّبَانِ ۝۱۵ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ ۝۱۶

تمرین دوم

آیات درس را از رمزبینه های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و به صورت جمله به جمله بخوانید.

تمرین اول قرائت آیات درس را از کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با قرائت الگو بخوانید. دقت کنید در هنگام وقف، حرکات **ـِ** و **ـٍ** در آخر کلمات خوانده نمی‌شود.

تمرین دوم این عبارات قرآنی را بخوانید، در آخر هر سطر وقف کنید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه نمایید.

ملک ۲۹

۱- قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ

بگو او (خدا) بخشنده است.

بقره ۲۹

۲- هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا

او کسی است که آفرید برای شما همه‌ی آنچه در زمین است.

نحل ۱۲

۳- وَ سَخَّرَ لَكُمْ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ

و در خدمت شما قرار داد شب و روز و خورشید و ماه را

ص ۷۱

۴- إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِّنْ طِينٍ

هنگامی که گفت پروردگارت به فرشتگان که من آفریننده‌ی بشری هستم از گِل

دانش‌آموزان عزیز! تمرین‌های «کار در کلاس» را به کمک هم‌کلاسی خود و با استفاده از ترجمه‌ی آیات درس و دانسته‌های قبلی خود پاسخ دهید. در صورت نیاز می‌توانید به فهرست کلمات پایان کتاب نیز مراجعه کنید.

تمرین اول با دقت در کار در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- الرَّحْمَنُ : ☐ بخشنده ☐ پروردگار
- ۲- رَبِّ : ☐ خدای بخشنده ☐ پروردگار
- ۳- خَلَقَ : ☐ آفرید ☐ آفریننده
- ۴- خَالِق : ☐ آفرید ☐ آفریننده
- ۵- اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ : ☐ روز و شب ☐ شب و روز
- ۶- وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ : ☐ و خورشید و ماه ☐ و ماه و خورشید

تمرین دوم این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

- ۱- وَ إِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ و قطعاً ... شما ... است. طه ۹۰
- ۲- قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ بگو ... هر چیز است. زعد ۱۶
- ۳- وَ هُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ و او (خدا) کسی است که ... و ... و ... و ... را. انبیاء ۳۳

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار یک صفحه از قرآن را به صورت تصادفی باز کنید. سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را برای یک‌دیگر می‌خوانند. آن‌گاه هر دانش‌آموز حدود یک سطر را با صدای بلند می‌خواند. همچنین می‌توانید از بخش **قرآن در تابستان** این کتاب نیز برای انجام این فعالیت استفاده کنید.

۷

۵

۶

ادامه‌ی مراحل استفاده از قرآن کامل در کلاس درس

فعالیت

- ۱- درباره‌ی این پیام زیبای قرآنی با دوستان خود گفت و گو کنید.
- ۲- پیام قرآنی این درس را در قرآن کامل پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

تمرین اول آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را با کتاب گویا یا رمزینه‌های سریع پاسخ تمرین کرده و هنگام شنیدن قرائت آیات درس به چگونگی وقف در آخر آیات دقت کنید.

* کَنْزُ الْعَمَالِ، ج ۱۵، ص ۳۹۲

انعام ۱۰۲

۱- خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ

نوح ۳

۲- أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا

حُجُرَات ۱۳

۳- إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ

اسراء ۷۰

۴- وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ

حفظ قرآن

یکی از عبارت‌های بالا را از حفظ بخوانید.

خواندن روزانه قرآن

هر روز تعدادی از آیات ۱ تا ۱۰ سوره‌ی اعراف را از روی صفحه‌ی بعد شبیه قرائت الگو به صورت جمله به جمله بخوانید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 ۱ الْمَص ۱ كِتَابٌ أَنْزَلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ
 ۲ حَرَجٌ مِنْهُ لِتُنذِرَ بِهِ وَذِكْرٌ لِلْمُؤْمِنِينَ ۲
 ۳ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا
 ۴ مِّن دُونِهِ أَوْلِيَاءَ ۚ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ۳
 ۵ وَكُم مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا فَجَاءَهَا بَأْسُنَا
 ۶ بَيَاتًا أَوْ هُمْ قَائِلُونَ ۴ فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ
 ۷ إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا إِلَّا أَنْ قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ۵
 ۸ فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ ۶
 ۹ فَلَنَقْصُرَنَّ عَنْهُمْ بِعِلْمٍ وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ ۷
 ۱۰ وَالْوِزْنَ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ ۚ فَمَن ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ
 ۱۱ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۸ وَمَن خَفَّتْ مَوَازِينُهُ
 ۱۲ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا
 ۱۳ يَظْلِمُونَ ۹ وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ
 ۱۴ وَجَعَلْنَا لَكُم فِيهَا مَعَايِشَ ۚ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ۱۰

تمرین اول

آیات ۱۸۸ تا ۱۹۵ سوره‌ی **اعراف** را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

سوره‌ی اعراف

۱ قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ
 ۲ أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَا سَتَكُنْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ
 ۳ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾ هُوَ الَّذِي
 ۴ خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا
 ۵ فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيفًا فَمَرَّتْ بِهِ فَلَمَّا أَثْقَلَتْ
 ۶ دَعَا اللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ آتَيْتَنَا صَالِحًا لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٨٩﴾
 ۷ فَلَمَّا آتَاهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا فَتَعَالَى اللَّهُ
 ۸ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٩٠﴾ أَیْشَرِکُونَ مَا لَا یَخْلُقُ شَیْئًا وَهُمْ یُخْلَقُونَ
 ۹ ﴿١٩١﴾ وَلَا یَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسُهُمْ یَنْصُرُونَ ﴿١٩٢﴾
 ۱۰ وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا یَتَّبِعُواکُمْ سَوَاءٌ عَلَیْکُمْ
 ۱۱ أَدَعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنْتُمْ صٰمِتُونَ ﴿١٩٣﴾ إِنَّ الَّذِینَ تَدْعُونَ
 ۱۲ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَالُکُمْ فَادْعُوهُمْ فَلِیَسْتَجِیْبُوا لَکُمْ
 ۱۳ إِنْ کُنْتُمْ صٰدِقِینَ ﴿١٩٤﴾ أَلَهُمْ أَرْجُلٌ یَمْشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَیْدٍ
 ۱۴ یَبْطِشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَعِیْنٌ یُبْصِرُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ آذَانٌ
 ۱۵ یَسْمَعُونَ بِهَا قُلْ ادْعُوا شُرَكَاءَکُمْ ثُمَّ کیدُونِ فَلَا تُنْظِرُونَ ﴿١٩٥﴾

تمرین دوم

آیات درس را از رمزینه‌های سریع پاسخ یا کتاب گویا گوش کنید و به صورت جمله به جمله بخوانید.

تمرین اول قرائت آیات درس را از کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با قرائت الگو بخوانید. دقت کنید در هنگام وقف، حرکات آخره و و ه (واو و الف کوچک) خوانده نمی‌شود.

تمرین دوم این عبارات قرآنی را بخوانید، در آخر هر سطر وقف کنید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه نمایید.

۱- وَ جَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ

و تلاش و جهاد کنید در راه خدا آن چنان که شایسته‌ی تلاش و جهاد در راه خداست. حج ۷۸

۲- قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ

گفت ای قوم من عبادت کنید خدا را، نیست برای شما هیچ خدایی جز او. اعراف ۵۹

۳- لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ

تا پاداش دهد به کسانی که ایمان آوردند و کارهای خوب انجام دادند، از لطف و رحمتش روم ۴۵

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- جَاهِدُوا : ☐ جهاد کنید ☐ عبادت کنید
- ۲- اَعْبُدُوا : ☐ جهاد کنید ☐ عبادت کنید
- ۳- آمَنُوا : ☐ انجام دادند ☐ ایمان آوردند
- ۴- عَمِلُوا : ☐ انجام دادند ☐ ایمان آوردند
- ۵- صَالِحَات : ☐ کارهای خوب ☐ کار خوب

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید و یکی از عبارت‌ها را از

حفظ بخوانید.

۱- بِأَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ
ای تان را

بقره ۲۱

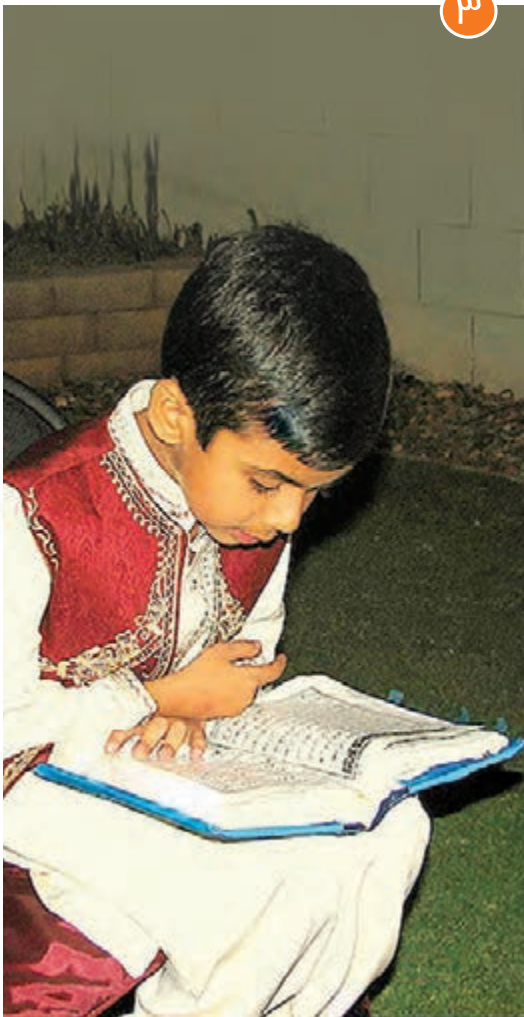
۲- وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
و ... با ... تان و جان‌هایتان در راه ...

توبه ۴۱

۳- وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ
و بشارت ده کسانی را که ... و ... که برای آن‌ها بهشت‌هایی است.

بقره ۲۵

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار یک صفحه از قرآن را به صورت تصادفی باز کنید. سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را برای یک‌دیگر می‌خوانند. آن‌گاه هر دانش‌آموز حدود یک سطر را با صدای بلند می‌خواند. همچنین می‌توانید از بخش **قرآن در تابستان** همین کتاب نیز برای انجام این فعالیت استفاده کنید.

۳

۱

۲

انس با قرآن کریم در کشورهای هندوستان ① و پاکستان ② و ③

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ

هنگامی که قرآن خوانده می‌شود،

فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا

به آن گوش دهید و ساکت باشید؛

لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

تا لطف و رحمت خدا شامل شما شود.

سوره‌ی اعراف، آیه‌ی ۲۰۴

چو قرآن بخوانند دیگر خموش به آیات قرآن فرا دار گوش

فعالیت

- ۱- درباره‌ی این پیام زیبای قرآنی با دوستان خود گفت و گو کنید.
- ۲- پیام قرآنی این درس را در قرآن کامل پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

تمرین اول آیات درس را برای اعضای خانواده ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را با رمزینه های سریع پاسخ و یا کتاب گویا تمرین کرده و هنگام شنیدن قرائت آیات درس به چگونگی وقف در آخر آیات دقت کنید.

* جامع أحادیث الشَّیعه، ج ۱۵، ص ۷

این عبارات قرآنی را بخوانید و دور حرکاتی که هنگام وقف خوانده نمی‌شوند، خط بکشید.

۱- وَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ

اسراء ۲۶

۲- وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ

انعام ۶۱

۳- وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ

حج ۴۰

۴- مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ

بقره ۲۵۵

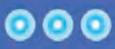
در عبارات تمرین بالا، حرکت قبل از حروف ناخوانا را به ساکن یا تشدید بعد از

آنها، با فلش وصل کنید.

خواندن روزانه‌ی قرآن

هر روز تعدادی از آیات ۱۹۶ تا ۲۰۶ سوره‌ی **اعراف** را از روی صفحه‌ی بعد شبیه قرائت الگو به صورت جمله به جمله بخوانید.

۱ إِنَّ وَلِيَّ اللَّهِ* الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ
 ۲ ۱۹۶ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ
 ۳ وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ ۱۹۷ وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَسْمَعُوا
 ۴ وَتَرَاهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ۱۹۸ خُذِ الْعَفْوَ
 ۵ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ ۱۹۹ وَإِمَّا يَنْزَغَنَّكَ
 ۶ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۲۰۰
 ۷ إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا
 ۸ فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ ۲۰۱ وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّوهُمْ فِي الْغَيِّ
 ۹ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ ۲۰۲ وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بَايَةٌ قَالُوا لَوْلَا اجْتَبَيْتَهَا
 ۱۰ قُلْ إِنَّمَا اتَّبَعُ مَا يُوْحَىٰ إِلَيَّ مِنْ رَبِّي هَذَا بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ
 ۱۱ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۲۰۳ وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ
 ۱۲ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۲۰۴ وَاذْكُرْ رَبَّكَ
 ۱۳ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ
 ۱۴ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ ۲۰۵ إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ
 ۱۵ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ ۲۰۶

تمرین اول

آیات ۵۴ تا ۶۱ سوره یهود را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

سوره یهود

۱ اِنْ نَقُولُ اِلَّا اَعْتَرَكْ بَعْضُ الْهَتَنِاسِوَيْ ط قَالَ اِنِّیْ اَشْهَدُ اللّٰهَ
 ۲ وَاَشْهَدُوْا اَنِّیْ بَرِیْ ؕ مِمَّا تُشْرِكُوْنَ ۝۵۴ مِنْ دُوْنِهِ
 ۳ فَكَيْدُوْنِیْ جَمِیْعًا ثُمَّ لَا تُنْظِرُوْنَ ۝۵۵ اِنِّیْ تَوَكَّلْتُ عَلَی اللّٰهِ
 ۴ رَبِّیْ وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ اِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِیَتِهَا
 ۵ اِنَّ رَبِّیْ عَلٰی صِرَاطٍ مُّسْتَقِیْمٍ ۝۵۶ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ اَبْلَغْتُكُمْ
 ۶ مَا اُرْسَلْتُ بِهِ اِلَيْكُمْ وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّیْ قَوْمًا غَیْرَكُمْ
 ۷ وَلَا تَضُرُّوْنَهٗ شَیْئًا اِنَّ رَبِّیْ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ حَفِیْظٌ ۝۵۷
 ۸ وَلَمَّا جَاءَ اَمْرُنَا نَجَّیْنَا هُوْدًا وَالَّذِیْنَ اٰمَنُوْا مَعَهُ
 ۹ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَنَجَّیْنَاهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِیْظٍ ۝۵۸ وَتِلْكَ اَعَادُ
 ۱۰ جَحَدُوْا بِآیٰتِ رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُ وَاتَّبَعُوْا اَمْرَ كُلِّ
 ۱۱ جَبَّارٍ عَنِیْدٍ ۝۵۹ وَاتَّبَعُوْا فِیْ هٰذِهِ الدُّنْیَا لَعْنَةً وَیَوْمَ الْقِیَمَةِ
 ۱۲ اِلَّا اِنَّ اَعَادًا كَفَرُوْا رَبَّهُمْ اَلَا بُعْدًا لِّاَعَادٍ قَوْمِ هُوْدٍ ۝۶۰
 ۱۳ وَ اِلٰی ثَمُوْدَ اَخَاهُمْ صٰلِحًا قَالَ یُقَوْمِ اَعْبُدُوْا اللّٰهَ مَا لَكُمْ
 ۱۴ مِنْ اِلٰهٍ غَیْرِهٖ هُوَ اَنْشَاَكُمْ مِنَ الْاَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِیْهَا
 ۱۵ فَاسْتَغْفِرُوْهُ ثُمَّ تَوَبُوْا اِلَیْهِ اِنَّ رَبِّیْ قَرِیْبٌ مُّجِیْبٌ ۝۶۱

آیات درس را از رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و به صورت جمله به جمله بخوانید.

تمرین دوم

تمرین اول

قرائت آیات درس را از رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با قرائت الگو بخوانید و به وقف کلمات توجه کنید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و آخر هر سطر وقف کنید. دقت شود در هنگام وقف، حرکت خوانده نمی‌شود و «ة» به «ه» تبدیل می‌شود. به ترجمه‌ی عبارات نیز توجه کنید.

۱- وَاعِدُوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ

أنفال ۶۰

و آماده کنید در برابر آن‌ها (دشمنان خدا) آن‌چه می‌توانید از قدرت و نیرو

۲- لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ

یونس ۲۶

برای کسانی که کار خوب کردند، پاداش نیکوتر و بیش از آن است.

۳- لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ

أحزاب ۲۱

قطعاً برای شما، پیامبر خدا، الگوی نیکویی است.

۴- رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ

آل عمران ۱۹۴

پروردگارا ببخش به ما آن‌چه وعده دادی به وسیله‌ی پیامبرانت؛ و خوار نساز ما را در روز قیامت.

حفظ قرآن

عبارت سوم را همراه با ترجمه از حفظ بخوانید.

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- قُوَّةٌ : ☐ قدرت و نیرو ☐ رعد و برق
- ۲- أَحْسَنُوا : ☐ کار خوب کردند ☐ کار کردند
- ۳- رُسُلٌ : ☐ پیامبر ☐ پیامبران
- ۴- يَوْمَ الْقِيَامَةِ : ☐ خانه‌ی آخرت ☐ روز قیامت

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

- ۱- لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ ... مگر از سوی ... کَهِف ۳۹
- ۲- لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ برای کسانی که ... از آن‌ها و تقوا داشتند ... است. آل عمران ۱۷۲
- ۳- كُلُّ آمَنَ بِاللَّهِ وَآمَنَ بِهِ وَرُسُلِهِ همه ایمان آوردند به ... و ... او و کتاب‌های او و ... او. بقره ۲۸۵
- ۴- فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ پس ... حکم می‌کند میان شما ... نساء ۱۴۱

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار یک صفحه از قرآن را به صورت تصادفی باز کنید. سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را برای یک‌دیگر می‌خوانند. آن‌گاه هر دانش‌آموز حدود یک سطر را با صدای بلند می‌خواند. همچنین می‌توانید از بخش **قرآن در تابستان** همین کتاب نیز برای انجام این فعالیت استفاده کنید.

۲

۱

۴

۳

انس با قرآن کریم در کشور فلسطین ۱، ۲، ۳ و لبنان ۴

چند مرد ناشناس به سوی حضرت ابراهیم **علیه السلام** می آیند و بر او سلام می کنند. «**قالوا سلاماً**»* حضرت ابراهیم **علیه السلام** کمر راست می کند و با پشت دست، عرق پیشانی اش را می گیرد و می گوید: سلام بر شما؛ و در حالی که دست از کار می کشد، آن ها را به خانه دعوت می کند.

چند لحظه بعد از ورود مهمانان به خانه، حضرت ابراهیم **علیه السلام** از اتاق بیرون آمده و به همسرش می گوید: سارا بانو! در منزل چه داریم؟ باید غذایی برای مهمانان آماده کنیم.

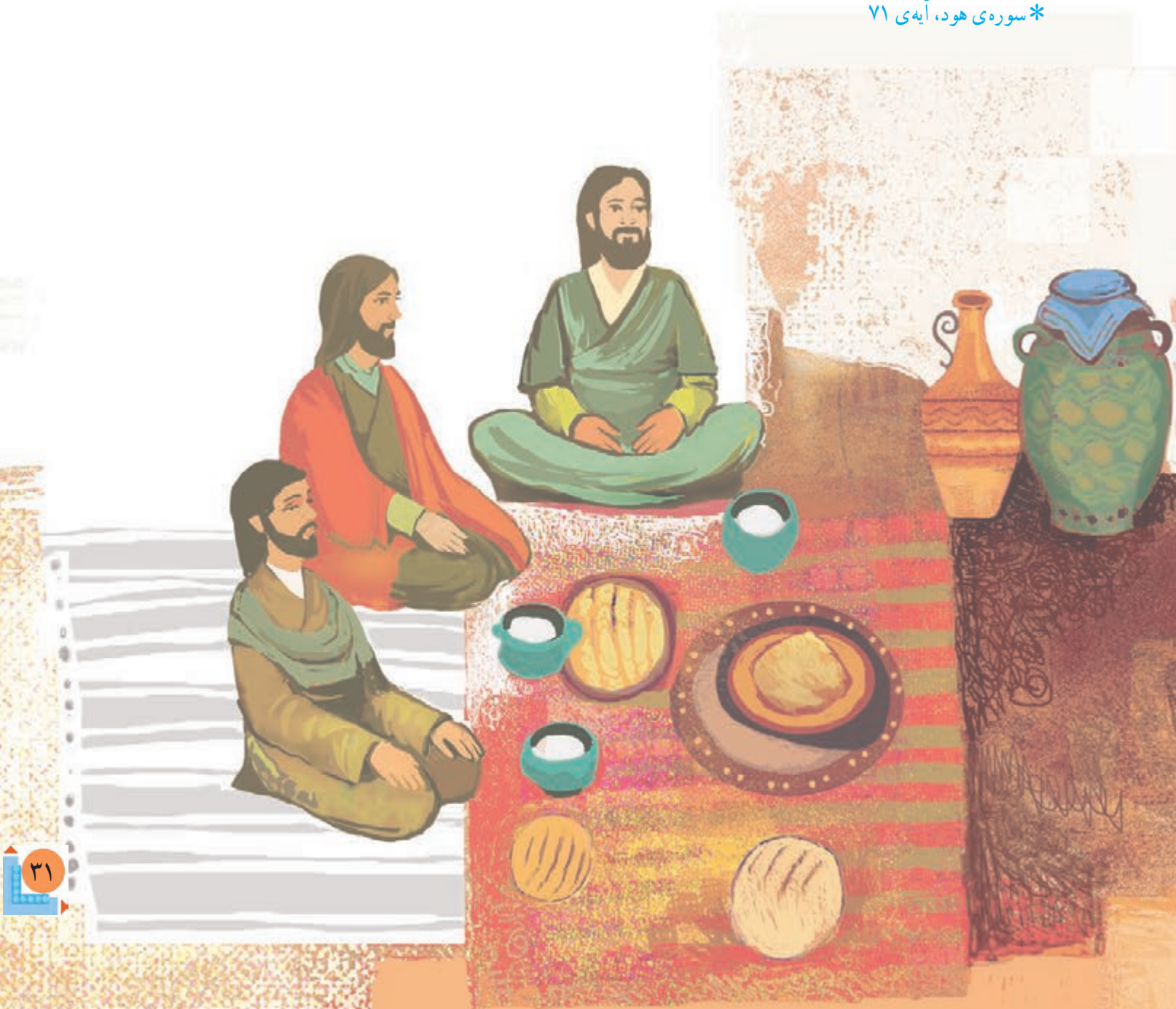

سارا پاسخ می‌دهد: اگر شما به من کمک کنی، کباب خوبی از گوساله برای مهمانان پیامبر خدا آماده می‌کنیم. حضرت ابراهیم درحالی که خود را برای این کار آماده می‌کند، می‌گوید: کبابِ گوساله، آن هم دست‌پخت سارا بانو خوردن دارد.

سارا ظرف غذا را به اتاق می‌برد. حضرت ابراهیم از جا بلند می‌شود، ظرف غذا را از دست همسرش می‌گیرد و بر سر سفره می‌گذارد؛ رو به مهمانان می‌کند و می‌گوید: بسم‌الله! بفرمایید غذا سرد می‌شود. مهمانان جلو نمی‌آیند. حضرت ابراهیم درحالی که از رفتار آن‌ها تعجب کرده، باز هم تعارف می‌کند: ما رسم نداریم مهمانی را گرسنه از خانه روانه کنیم.

یکی از مهمانان رو به حضرت ابراهیم می‌کند و می‌گوید: نگران نباش ای پیامبر خدا! ما فرستادگان خداوندیم و فرشتگان نیازی به غذای انسان‌ها ندارند. سارا نیز که از غذا نخوردن مهمانان نگران شده بود، با این سخنان، ترسش فرو ریخته و می‌خندد. آن‌گاه فرشتگان ادامه می‌دهند: «فَبَشِّرْهُنَّ بِإِسْحَاقَ»* ما امروز برای شما مژده‌ای داریم. پروردگار توانا اراده کرده است که پسری به نام اسحاق و بعد از او نوه‌ای به نام یعقوب به شما عطا کند.

*سوره‌ی هود، آیه‌ی ۷۱

سارا جلو می‌آید و با تعجب می‌گوید : دیگر از ما گذشته است، من و او برای بچه‌دار شدن خیلی پی‌رییم ... ابراهیم که هنوز ساکت است، لب‌هایش کم‌کم به خنده باز می‌شود.

فرشتگان رو به سارا می‌کنند و می‌گویند : آیا از قدرت خدا تعجب می‌کنی! رحمت و برکت خدا بر خاندان شما باد! فرشتگان با بدرقه‌ی حضرت ابراهیم و همسرش از خانه خارج می‌شوند.

چشم‌های سارا از شادی و امید برق می‌زند و اشک شوق بر گونه‌اش می‌چکد. حضرت ابراهیم به شکرانه‌ی لطف الهی به سجده می‌رود و سارا نیز در پشت سر همسرش سجده‌ی شکر به جای می‌آورد.

تمرین اول آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را با رمزینده‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا تمرین کرده و هنگام شنیدن قرائت آیات درس به چگونگی وقف در آخر آیات دقت کنید.

* بِحَارُ الْأَنْوَارِ، ج ۹۲

این عبارات قرآنی را بخوانید و دور آنچه که هنگام وقف خوانده نمی شود، خط بکشید.

۱- بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ﴿١٢﴾

قیامت ۱۴

۲- هُوَ أَهْلُ التَّقْوَىٰ وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ

مَدَن ۵۶

۳- قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً

آل عمران ۳۸

۴- وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ ۖ لَمْ مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ ﴿٣٣﴾

واقعہ ۳۲ و ۳۳

وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ

در عبارات تمرین بالا، زیر حروف ناخوانا خط بکشید و همچنین اتصالات را با

فلش نشان دهید.

خواندن روزانه قرآن

هر روز تعدادی از آیات ۶۳ تا ۷۱ سوره ی هود را از روی صفحه ی بعد شبیه قرائت الگو به صورت جمله به جمله بخوانید.

۱ قَالَ يُقَوْمِ ارْءَيْتُمْ اِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَآتَنِي مِنْهُ
 ۲ رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ اِنْ عَصَيْتُهُ فَمَا تَزِيدُونَنِي
 ۳ غَيْرَ تَخْسِيرٍ ﴿٦٣﴾ وَيُقَوْمِ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ
 ۴ فِي اَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ ﴿٦٤﴾
 ۵ فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ اَيَّامٍ ذَلِكَ
 ۶ وَعْدُ غَيْرِ مَكْذُوبٍ ﴿٦٥﴾ فَلَمَّا جَاءَ اَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحًا
 ۷ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَمِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍ
 ۸ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿٦٦﴾ وَاَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ
 ۹ فَاصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جُثَمِينَ ﴿٦٧﴾ كَانْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا
 ۱۰ اِلَّا اِنَّ تَمُودًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ اَلَا بُعْدًا لِثَمُودَ ﴿٦٨﴾
 ۱۱ وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا اِبْرٰهِيْمَ بِالْبُشْرٰى قَالُوا سَلٰمًا
 ۱۲ قَالَ سَلٰمٌ فَمَا لَبِثَ اَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِيذٍ ﴿٦٩﴾ فَلَمَّا رَاَ
 ۱۳ اَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ اِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَاَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً
 ۱۴ قَالُوا لَا تَخَفْ اِنَّا اَرْسَلْنَا اِلَيْ قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٠﴾ وَاَمْرَاتِهِ قَائِمَةٌ
 ۱۵ فَضَحِكَتْ فَلَبَّسْنَهَا بِاِسْحَاقٍ وَمِنْ وَّرَآءِ اِسْحَاقَ يَعْقُوبَ ﴿٧١﴾

تمرین اول

آیات ۱۵۲ تا ۱۵۷ سوره ی انعام را در گروه های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

سوره ی انعام

۱ وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ
 ۲ وَأَوْفُوا بِالْكَيْلِ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ ۚ لَنْ كُفِّ نَفْسًا
 ۳ إِلَّا وُسْعَهَا ۚ وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ
 ۴ وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا ۚ ذَلِكُمْ وَصَّيْكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٢﴾
 ۵ وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ
 ۶ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ۚ ذَلِكُمْ وَصَّيْكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
 ۷ ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذِي أَحْسَنَ
 ۸ وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ
 ۹ يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٤﴾ وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا
 ۱۰ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٥﴾ أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَنْزَلَ الْكِتَابَ
 ۱۱ عَلَى طَائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا وَإِنْ كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَفْلِينَ ﴿١٥٦﴾
 ۱۲ أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أَنْزَلْنَا الْكِتَابَ لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ
 ۱۳ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ ۚ فَمَنْ أَظْلَمُ
 ۱۴ مِمَّنْ كَذَبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا سَنَجْزِي الَّذِينَ
 ۱۵ يَصْدِفُونَ عَنْ آيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ ﴿١٥٧﴾

تمرین دوم

آیات درس را از رمزینه های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و به صورت جمله به جمله بخوانید.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با قرائت الگو بخوانید و به وقف کلمات توجه کنید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را که دارای «نِ» کوچک هستند، مانند دو مثال زیر بخوانید. به ترجمه‌ی عبارات زیر توجه کنید.

خَيْرُ اطْمَآنٍ ← خَيْرُ نِ اطْمَآنٍ

جَمِيعَانِ الَّذِي ← جَمِيعَانِ نِ الَّذِي

۱- اِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ نِ اسْمُهُ وَيَحْيٰى

قطعا ما بشارت می دهیم تو را به پسری که اسم او یحیی است.

مریم ۷

۲- كَذَّبَتْ قَوْمُ نوحِ نِ الْمُرْسَلِينَ

انکار کردند قوم حضرت نوح پیامبران را.

شعراء ۱۰۵

۳- رَبَّنَا وَادْخُلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ نِ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ

پروردگارا! وارد کن آن‌ها را به بهشت‌های جاودان که به ایشان وعده دادی.

غافر ۸

۴- وَ اَمَّا مَنْ اٰمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءُ نِ الْحُسْنٰى

و اما هر کس ایمان آورد و انجام داد کار خوب پس برای او پاداشی نیکوتر است.

کهف ۸۸

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- غُلام: ☐ دختر ☐ پسر
- ۲- جَنّات: ☐ بهشت ☐ بهشت‌ها
- ۳- جَنَّة: ☐ بهشت ☐ بهشت‌ها
- ۴- آمَنَ: ☐ ایمان آورد ☐ انجام داد
- ۵- عَمِلَ: ☐ ایمان آورد ☐ انجام داد
- ۶- صَالِح: ☐ کار خوب ☐ کارهای خوب

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

- ۱- فَأَدْلِي دَلْوَهُ قَالَ يَا بُشْرَىٰ هَذَا غُلَامٌ
پس دلو* خود را داخل چاه انداخت؛ آن‌گاه گفت مرده ... یک ... است. یوسف ۱۹
- ۲- إِلَّا مَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ
مگر کسی که توبه کرد و ... و ... پس ایشان وارد ... می‌شوند. مریم ۶۰
- ۳- إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ
قطعاً ... و ... برای آن‌ها ... ی پر نعمت است. لقمان ۸

* دَلْو: ظرفی برای کشیدن آب از چاه، سطل

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار یک صفحه از قرآن را به صورت تصادفی باز کنید. سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را برای یکدیگر می خوانند. آن گاه هر دانش آموز حدود یک سطر را با صدای بلند می خواند. همچنین می توانید از بخش **قرآن در تابستان** همین کتاب نیز برای انجام این فعالیت استفاده کنید.

انس با قرآن کریم در کشورهای آفریقایی ① ، ② از جمله کشور سومالی ③ و لیبی ④

وَ اَوْفُوا بِالْعَهْدِ به عهد خود وفا کنید.

سوره ی اسراء آیه ی ۳۴

فعالیت

- ۱- درباره ی این پیام زیبای قرآنی با دوستان خود گفت و گو کنید.
- ۲- کدام جمله از آیات جلسه ی اول با پیام قرآنی درس شباهت دارد؟
- ۳- پیام قرآنی این درس را در قرآن کامل پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

تمرین اول آیات درس را برای اعضای خانواده ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را بارمزینه های سریع پاسخ و یا کتاب گویا تمرین کرده و هنگام شنیدن قرائت آیات درس به چگونگی وقف در آخر آیات دقت کنید.

* غَزُؤُ الْحِکَم، حدیث ۴۵۶۳

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را که دارای «نِ» کوچک است، با دقت بخوانید و در آخر هر سطر وقف کنید.

۱- وَ نَادَىٰ نُوحٌ ابْنَهُ

هود ۴۲

۲- كَرَّمَادِ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ

ابراهیم ۱۸

۳- أَوْ لَهُوَ انْفَضَّوْا إِلَيْهَا

جمعه ۱۱

۴- وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبْ عَلَىٰ وَجْهِهِ

حج ۱۱

تمرین سوم

در عبارات تمرین بالا، زیر حروف ناخوانا خط بکشید و همچنین اتصالات را با فلش نشان دهید.

خواندن روزانه قرآن

هر روز تعدادی از آیات ۱۵۸ تا ۱۶۴ سوره ی آنعام را از روی صفحه ی بعد شبیه قرائت الگو به صورت جمله به جمله بخوانید.

۱ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ
 ۲ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ
 ۳ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ آمَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ
 ۴ فِي إِيْمَانِهَا خَيْرًا ^ط قُلِ ^{۱۵۸} أَنْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ
 ۵ إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ
 ۶ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ^{۱۵۹}
 ۷ مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ
 ۸ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ^{۱۶۰} قُلِ إِنَّنِي هَدَيْتُ
 ۹ رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيمًا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا
 ۱۰ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ^{۱۶۱} قُلِ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي
 ۱۱ وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ^{۱۶۲} لَا شَرِيكَ لَهُ
 ۱۲ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ^{۱۶۳} قُلِ أَغَيْرَ اللَّهِ
 ۱۳ أَبْغَى رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ
 ۱۴ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ^{۱۶۴} ثُمَّ إِلَى رَبِّكُمْ
 ۱۵ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

تمرین اول

آیات ۱ و ۲ سوره ی مائده را در گروه های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

سوره ی مائده

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ أُحِلَّتْ لَكُمْ
بِهَيْمَةَ الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّي الصَّيْدِ
وَأَنْتُمْ حُرْمٌ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا لَا تَحِلُّوا شَعِيرَ اللَّهِ وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ
وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا آمِينَ الْبَيْتِ الْحَرَامِ يَبْتَغُونَ
فَضْلًا مِنْ رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا
وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ أَنْ صَدَّوْكُمْ
عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَنْ تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ
وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۱۰

۱۱

۱۲

فعالیت

پیام قرآنی درس قبل را در آیات این صفحه پیدا کنید و آن را مشخص نمایید.

تمرین دوم

آیات درس را از رمزینه های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه و شبیه قرائت الگو بخوانید.

تمرین اول قرائت آیات درس را از رمزینه های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با قرائت الگو بخوانید و به وقف کلمات توجه کنید.

تمرین دوم این آیات قرآنی را که دارای حروف مقطعه هستند، بخوانید و به ترجمه ی آن ها توجه کنید.

قلم ۱

۱- ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ۱

نون، سوگند به قلم و آنچه می نویسد.

نمل ۱

۲- طَسَّ تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُبِينٍ ۱

طاسین، این آیات قرآن و کتابی روشنگر است.

۳- اَلرَّ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ۱

الف لام را، این آیات کتاب روشنگر است.

یوسف ۱ و ۲

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۲

قطعاً ما نازل کردیم آن را قرآنی به زبان عربی تا شما اندیشه کنید.

۴- حَمَّ ۱ عَسَقَ ۲

حامیم ۱ عین سین قاف ۲

كَذَلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۳

این چنین وحی می کند به تو و به کسانی که قبل از تو بودند، خدای عزیز حکیم.

شوری ۱ تا ۳

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- آیات: ☐ آیه‌ها، نشانه‌ها ☐ آیه‌ها، قدرت‌ها

۲- مُبِين: ☐ چراغ ☐ روشن

۳- أَنْزَلْنَا: ☐ نازل کرد ☐ نازل کردیم

۴- تَعْقِلُونَ: ☐ اندیشه نکنید ☐ اندیشه کنید

۵- لَا تَعْقِلُونَ: ☐ اندیشه نمی‌کنید ☐ اندیشه می‌کنید

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱- الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ

... یاد داد به وسیله‌ی ...

عَلَقَ ۴

۲- إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

قطعاً ... برای ... دشمن ... است.

یوسف ۵

۳- كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

این چنین بیان می‌کند خدا برای شما ... ش را تا شما ...

بقره ۲۴۲

۴- لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

قطعاً ... به سوی شما ... ی که در آن یاد شماست، پس آیا ...

انبیاء ۱۰

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار یک صفحه از قرآن را به صورت تصادفی باز کنید. سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را برای یک‌دیگر می‌خوانند. آن‌گاه هر دانش‌آموز حدود یک سطر را با صدای بلند می‌خواند. همچنین می‌توانید از بخش **قرآن در تابستان** همین کتاب نیز برای انجام این فعالیت استفاده کنید.

انس با قرآن کریم در کشور هندوستان

وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ
در نیکی کردن و کارهای خوب به یکدیگر کمک کنید،

وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
ولی در گناه و کارهای بد همکاری نکنید.

سوره مائده آیه ۲

فعالیت

- ۱- درباره‌ی این پیام زیبای قرآنی با دوستان خود گفت‌وگو کنید.
- ۲- پیام قرآنی این درس را در قرآن کامل پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

تمرین اول آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را بارمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا تمرین کرده و هنگام شنیدن قرائت آیات درس به چگونگی وقف در آخر آیات دقت کنید.

* قرآن در آینه‌ی حدیث، عباس عزیزی، ص ۱۷

این آیات قرآنی را که دارای حروف مقطعه هستند، بخوانید.

تمرین دوم

۱- ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ۱

ص ۱

۲- طه ۱ مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى ۲

طه ۱ و ۲

۳- کهیعص ۱ ذِكْرُ رَحْمَةِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا ۲

مریم ۱ و ۲

۴- الم ۱ أَحَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ ۲

عنکبوت ۱ و ۲

در عبارات تمرین بالا، اتصالات را با فلش نشان دهید.

تمرین سوم

خواندن روزانه‌ی قرآن

هر روز چند سطر از آیات ۳ و ۴ سوره‌ی مائده را از روی صفحه‌ی بعد شبیه قرائت الگو به صورت جمله به جمله بخوانید.

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ الْمَيْتَةُ وَالْدَّمُ وَلَحْمُ الْخِزْيِرِ
 وَمَا أَهْلٌ لِّغَيْرِ اللَّهِ بِهِ، وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ
 وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبْعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ
 وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَامِ
 ذَلِكَ فِسْقٌ ^ط الْيَوْمَ يَكْفُرُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ
 فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِ ^ج الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ
 وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا
 فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرِ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ
 فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢﴾ يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أَحَلَّ لَهُمْ
 قُلْ أَحَلَّ لَكُمْ ^ط الطَّيِّبَاتِ وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ
 مُكَلَّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ
 فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَادْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ
 عَلَيْهِ ^ج وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٤﴾

تمرین اول

آیات ۲۵۷ تا ۲۵۹ سوره ی بقره را در گروه های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

سوره ی بقره

۱ اللَّهُ وَلِيَ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
 ۲ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَآؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُم
 ۳ مِّنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
 ۴ خَالِدُونَ ﴿٢٥٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ
 ۵ أَنِ اتَّهَمَهُ اللَّهُ الْمُلْكُ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي
 ۶ يُحْيِي وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا أَحْيَا وَيُمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ
 ۷ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِي بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ
 ۸ فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥٨﴾
 ۹ أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَىٰ قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا قَالَ
 ۱۰ أَنِّي يُحْيِي هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ
 ۱۱ ثُمَّ بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ
 ۱۲ قَالَ بَلْ لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانْظُرْ إِلَىٰ طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ
 ۱۳ لَمْ يَتَسَنَّهْ وَانْظُرْ إِلَىٰ حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِلنَّاسِ
 ۱۴ وَانْظُرْ إِلَىٰ الْعِظَامِ كَيْفَ نُنْشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا
 ۱۵ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٥٩﴾

يُحْيِي أَحْيَى

آیات درس را از رمزینده های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و به صورت جمله به جمله بخوانید.

تمرین دوم

تمرین اول قرائت آیات درس را از رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با قرائت الگو بخوانید و به کشش صداها‌ی دارای مدّ دقت کنید.

تمرین دوم این عبارات و آیات قرآنی را با کشش صداها‌ی دارای مدّ بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- **وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا** ۱۱۰

و نباید شریک سازد در عبادت پروردگارش کسی را.

کهف ۱۱۰

۲- **رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ**

پروردگارا فرو فرست بر ما سفره‌ی غذایی از آسمان.

مائده ۱۱۴

۳- **وَ أَفْوِضْ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ** ۴۴

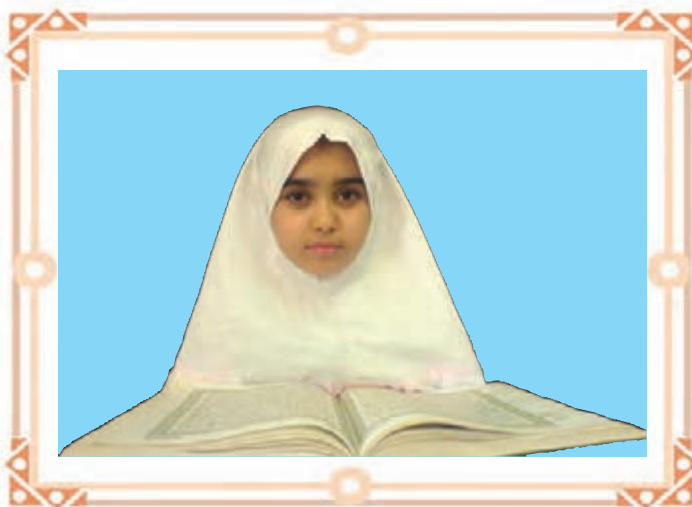
و واگذار می‌کنم کارم را به خدا، قطعاً خدا به بندگانش بیناست.

غافر ۴۴

۴- **فَاذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ** ۷۴

پس یاد کنید نعمت‌های خدا را و در زمین فساد نکنید.

اعراف ۷۴

تمرین اول

بادقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- سَمَاءُ : ☐ زمین ☐ آسمان
- ۲- أَرْضُ : ☐ زمین ☐ آسمان
- ۳- أَحَدٌ : ☐ کسانی ☐ کسی
- ۴- أَمْرٌ : ☐ کارها ☐ کار
- ۵- عِبَادٌ : ☐ بندگان ☐ بنده

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید و یکی از عبارت‌ها را همراه با ترجمه از حفظ بخوانید.

۱- وَاللَّهُ رَئُوفٌ بِالْعِبَادِ

و ... مهربان و دلسوز به ... است. بقره ۲۰۷

۲- وَ أَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ

و ... ایشان (مؤمنان) با مشورت، میانشان (بین یکدیگر) است. شوری ۳۸

۳- وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا

و خلق نکردیم ... و ... و آنچه را بین آن‌هاست ... صاد ۲۷

۴- قُلْ إِنَّمَا أَدْعُو رَبِّي وَ لَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا

بگو می‌خوانم فقط ... م را و شریک نمی‌گیرم برای او ... را. جن ۲۰

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار یک صفحه از قرآن را به صورت تصادفی باز کنید. سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را برای یکدیگر می خوانند. آن گاه هر دانش آموز حدود یک سطر را با صدای بلند می خواند. همچنین می توانید از بخش **قرآن در تابستان** همین کتاب نیز برای انجام این فعالیت استفاده کنید.

انس با قرآن کریم در کشور مالزی

خواب صد ساله

عزیزِ مقداری آب و غذا برمی‌دارد و در خورجینِ الاغ خود می‌گذارد. «بِسْمِ اللَّهِ» می‌گوید و به قصد سفر، شهر خود را ترک می‌کند.

در بین راه، خود را در مقابل شهر زلزله‌زده‌ی ویرانی می‌یابد. به فکر فرو می‌رود: «راستی چگونه روزی همه‌ی این مردگان که زیر آوارِ خانه‌هایشان، پوسیده و از بین رفته‌اند، به قدرت خدا زنده خواهند شد؟!» همین‌طور که در این اندیشه

است، احساس خستگی می‌کند. کنار رودخانه‌ای که از پای کوه جاری است از الاغ پیاده می‌شود، افسار حیوان را به درختی می‌بندد تا در سایه‌ی آن مقداری استراحت کند. در این هنگام به خواب سنگینی فرو می‌رود.

صدایی می‌شنود، صدایی آشنا که می‌گوید: عَزْریر! عَزْریر! بلند شو! چشم‌هایش را باز می‌کند، دستش را به زمین تکیه داده و بلند می‌شود. به اطراف نگاه می‌کند، اتفاق عجیبی افتاده است. تا چشم کار می‌کند، همه چیز دچار تغییر و دگرگونی شده است. با خود می‌گوید: «شاید خواب می‌بینم. شاید کسی مرا در خواب جابه‌جا کرده است.» یادش می‌آید که در سایه‌ی درختی خوابیده بود. همان‌جا کنار درخت چیزی توجه عَزْریر را به طرف خود جلب می‌کند: آب و غذایش تازه و دست‌نخورده کنارش مانده است ولی از الاغش خبری نیست.

دوباره همان صدای آشنا – که صدای فرشته‌ی وحی است – از او می‌پرسد: آیا می‌دانی چقدر در این سرزمین مانده‌ای؟! عَزْریر بی‌درنگ جواب می‌دهد: شاید چند ساعتی یا یک روز!

فرشته‌ی وحی ادامه می‌دهد: اما تو صد سال است که این جا هستی! مرده بودی! «وَأَنْظُرْ إِلَى حِمَارِكَ*»
 به الاغ پیر و با وفایت نگاه کن!
 عُرْزِر جلوتر می‌رود. از آن حیوان بیچاره جز تکه‌های استخوان و نشانی که بر پیشانی الاغش می‌بست، چیزی
 نمی‌یابد!
 بدن عُرْزِر شروع به لرزیدن می‌کند! زانوهایش سست شده، بر زمین می‌نشیند و در برابر قدرت خداوند احساس
 ناتوانی می‌کند!
 صدای فرشته‌ی وحی باز در گوشش می‌پیچد: عُرْزِر! مگر نمی‌خواستی زنده شدن مردگان را ببینی؟! خدا
 خواست که خودت یکی از معجزه‌ها و نشانه‌های قدرت او باشی! نمی‌بینی که آب و غذایت بعد از این همه سال تازه و
 سالم باقی مانده است! حالا به الاغت نگاه کن! بین چگونه استخوان‌هایش گوشت و پوست می‌گیرد! بین که چگونه
 دوباره زنده می‌شود در حالی که مرده بود!
 عُرْزِر پس از دیدن آن منظره می‌گوید: «أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ*» به یقین رسیدم که خدا بر انجام
 هر کاری تواناست.

تمرین اول آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را بارمزینه‌های سریع پاسخ یا کتاب گویا تمرین کرده و هنگام شنیدن قرائت آیات درس به کشش صداها‌ی دارای مدّ دقت کنید.

* مُسْتَدْرَكُ الْوَسَائِل، ج ۱

۱- وَ مَا أُبْرِئُ نَفْسِي

یوسف ۵۳

۲- إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسَّوْءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي

یوسف ۵۳

۳- رَبَّنَا إِنَّا أَمْنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا

آل عمران ۱۶

۴- كُلَّا نُمِدُّ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ

اسراء ۲۰

خواندن روزانه‌ی قرآن

هر روز تعدادی از آیات ۲۶۰ تا ۲۶۴ سوره‌ی بقره را از روی صفحه‌ی بعد شبیه قرائت الگو به صورت جمله به جمله بخوانید.

سورهی بقره

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ ارْنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَىٰ قَالَ أَوَلَمْ تُؤْمِنْ
 قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِنَ الطَّيْرِ
 فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِنْهُنَّ جُزْءًا
 ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٠﴾
 مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ
 أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنبُلَةٍ مِائَةٌ حَبَّةٌ
 وَاللَّهُ يُضَعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٦١﴾ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ
 أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يُتَّبَعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا أَذًى
 لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾
 قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا أَذًى
 وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ ﴿٦٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُبْطِلُوا
 صَدَقَتَكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَىٰ كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ رِثَاءَ النَّاسِ
 وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ
 عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ
 عَلَىٰ شَيْءٍ مِمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٦٤﴾

تمرین اول

آیات ۱ تا ۶ سوره ی ابراهیم را در گروه های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

سوره ی ابراهیم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الرُّكُوبِ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ
 إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿١﴾
 اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ
 مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
 عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا
 أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ
 إِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ
 وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
 مُوسَى بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ
 إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِآيَاتِ اللَّهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
 لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٥﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ
 اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ أَنْجَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ
 يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ وَيُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ
 وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكَ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٦﴾

تمرین دوم

آیات درس را از رمزینه های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و به صورت جمله به جمله بخوانید.

تمرین اول قرائت آیات درس را از رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم این عبارات قرآنی را بخوانید، در آخر هر سطر وقف کنید. دقت شود صدای «ا» و «ی» در هنگام وقف «آ» خوانده می‌شود. به ترجمه‌ی عبارات نیز توجه کنید.

۱- وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى

و رودهایی از عسل خالص.

محمد (ص) ۱۵

۲- وَ أَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً*

و (خدا) نازل کرد برای شما از آسمان آب را.

نمل ۶۰

۳- ثُمَّ تَوْبُوا إِلَيْهِ يُمْتِثْكُمْ مَتَاعًا حَسَنًا إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى

سپس توبه کنید به سوی او تا شما را بهره‌مند سازد با بهره‌های نیکوی (دنیا) تا زمانی معین

هود ۳

۴- قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا أَذًى

سخن خوب و عفو و گذشت بهتر است از بخششی که به دنبال آن آزار و اذیت باشد.

بقره ۲۶۳

حفظ قرآن

عبارت دوم و یا چهارم را از حفظ همراه با ترجمه بخوانید.

*وقف بر کلماتی مانند ماء، سماء، بناء، جزاء به صورت ماء، سماء، بناء و جزاء است.

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- آنهار:

☐ رود ☐ روده‌ها

۲- مَعْرُوف:

☐ خوب، کار خوب ☐ بد، کار بد

۳- صَدَقَة، صَدَقَات:

☐ گذشت، گذشت‌ها ☐ بخشش، بخشش‌ها

۴- اَذَى، اَذَى:

☐ قَهْر و غَضَب ☐ آزار و اذیت

۵- توبوا:

☐ توبه کردند ☐ توبه کنید

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا توبوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا

تحریم ۸

ای ... به سوی ... توبه‌ای واقعی

۲- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَى

بقره ۲۶۴

باطل نکنید ... تان را ... بامنت گذاردن و ...

۳- يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ

امر می‌کنند به ... و نهی می‌کنند از ... و برپا می‌دارند ... را و می‌پردازند ... را.

توبه ۷۱

۴- وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

توبه ۷۲

و عده داد ... به مردان و زنان ... بی‌را که جاری است از زیر آن‌ها ...

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار یک صفحه از قرآن را به صورت تصادفی باز کنید. سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را برای یک‌دیگر می‌خوانند. آن‌گاه هر دانش‌آموز حدود یک سطر را با صدای بلند می‌خواند. همچنین می‌توانید از بخش **قرآن در تابستان** همین کتاب نیز برای انجام این فعالیت استفاده کنید.

انس با قرآن کریم در کشورهای ترکیه ①، هلند ②، یونان ③ و انگلستان ④

لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ شکر نعمت، نعمت افزون کند.

سوره ی ابراهیم آیه ی ۷

فعالیت

- ۱- درباره ی این پیام زیبای قرآنی با دوستان خود گفت و گو کنید.
- ۲- پیام قرآنی این درس را در قرآن کامل پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

تمرین اول آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را بارمینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا تمرین کرده و هنگام شنیدن قرائت آیات درس، به چگونگی وقف در آخر آیات دقت کنید.

* کَنْزُ الْعُمَالِ، ج ۲، ص ۲۹۰

این عبارات قرآنی را بخوانید و دور علامتی که هنگام وقف خوانده نمی شود، خط بکشید.

زُمر ۶۰

۱- أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ

لقمان ۲۹

۲- وَ سَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى

یوسف ۳۱

۳- وَ قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا

انسان ۸

۴- وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا

در عبارات تمرین بالا، زیر حروف ناخوانا خط بکشید و اتصالات را با فلش

نشان دهید.

حفظ قرآن

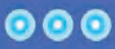
عبارت چهارم را از حفظ بخوانید.

خواندن روزانه قرآن

هر روز تعدادی از آیات ۷ تا ۱۲ سوره ی ابراهیم علیه السلام را از روی صفحه ی بعد شبیه قرائت الگو به صورت جمله به جمله بخوانید.

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ
 إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ﴿٧﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ إِنَّ تَكْفُرُوا أَنْتُمْ وَمَنْ
 فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَإِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٨﴾ أَلَمْ يَأْتِكُمْ
 نَبُؤُا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ
 مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ
 فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ
 وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٩﴾ قَالَتْ رُسُلُهُمْ
 أَفِي اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ
 لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى قَالُوا إِنْ أَنْتُمْ
 إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا تُرِيدُونَ أَنْ تَصُدُّونَا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا
 فَآتُونَا بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿١٠﴾ قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ
 مِثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ
 نَأْتِيَكُمْ بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ
 ﴿١١﴾ وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا
 وَلَنْصَبِرَنَّ عَلَىٰ مَا أَدَيْتُمُونَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿١٢﴾

آیات ۸۹ تا ۹۳ سوره ی نحل را در گروه های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

سوره ی نحل

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ
وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى هَؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ
تِبْيَانًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾
إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَى
وَيَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٩٠﴾ وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ
وَلَا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ
عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٩١﴾
وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَاثًا
تَتَخَذُونَ آيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ
هِيَ أَرْبَى مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللَّهُ بِهِ وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٩٢﴾ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ
لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ
وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَلَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۱۰

۱۱

۱۲

۱۳

۱۴

آیات درس را از رمزینه های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و به صورت جمله به جمله بخوانید.

تمرین اول قرائت آیات درس را از رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم این عبارات قرآنی را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- **إِنَّا زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِزِينَةِ الْكَوَاكِبِ**

قطعاً ما زینت دادیم آسمان دنیا را به زیور ستارگان

صافات ۶

۲- **سَاءَ مَثَلًا لِّلْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا**

چه بد است داستان و مثل قومی که انکار کردند آیات ما را

آعراف ۱۷۷

۳- **وَإِذَا عَلِمَ مِنْ آيَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا هُزُوًا**

و هنگامی که به چیزی از آیات ما آگاه شد، آن را به مسخره گرفت.

جاثیه ۹

حفظ قرآن

عبارت اول را از حفظ بخوانید و ارتباط آن را با تصویر بیان کنید.

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- یَوْمَئِذٍ : ☐ آن روز ☐ امروز
- ۲- مَثَلٍ : ☐ مثل، داستان ☐ مانند، شبیه
- ۳- اِتَّخَذَ : ☐ گرفت ☐ گرفتند
- ۴- زینة : ☐ زینت دادیم ☐ زیور، زینت

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

- ۱- وَ اتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلاً
و ... (حضرت) ... را دوست (خود).
نساء ۱۲۵
- ۲- أَلَمْالُ وَ الْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
مال و فرزندان ... زندگی ... است.
کهف ۴۶
- ۳- وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ
و قطعاً زدیم برای ... در ... از هر ...
روم ۵۸

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار یک صفحه از قرآن را به صورت تصادفی باز کنید. سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را برای یک‌دیگر می‌خوانند. آن‌گاه هر دانش‌آموز حدود یک سطر را با صدای بلند می‌خواند. همچنین می‌توانید از بخش **قرآن در تابستان** همین کتاب نیز برای انجام این فعالیت استفاده کنید.

انس با قرآن کریم در کشورهای یمن ①، عمان ② و امارات ③

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ

خداوند به رعایت عدالت و نیکی به دیگران دستور می دهد.

سوره ی نحل آیه ی ۹۰

فعالیت

- ۱- درباره ی این پیام زیبای قرآنی با دوستان خود گفت و گو کنید.
- ۲- پیام قرآنی این درس را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

تمرین اول آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را بارمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا تمرین کرده و هنگام شنیدن قرائت آیات درس، به چگونگی وقف در آخر آیات دقت کنید.

* کنز العمال، ج ۱، ص ۵۵۳

نجم ۵۰

۱- وَ أَنَّهُ أَهْلَكَ عَادَانَ الْأُولَى

فرقان ۲۶

۲- أَلْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَنِ

توبه ۳۰

۳- وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ

حج ۲۵

۴- الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَاكِفُ فِيهِ وَالْبَادِ

خواندن روزانه‌ی قرآن

هر روز تعدادی از آیات ۱۲۰ تا ۱۲۸ سوره‌ی نحل را از روی صفحه‌ی بعد شبیه قرائت الگو به صورت جمله به جمله بخوانید.

۱ اِنَّ اِبْرٰهِيْمَ كَانَ اُمَّةً قَانِتًا لِلّٰهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ
 ۲ مِنْ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿١٢٠﴾ شَاكِرًا لِّاَنْعَمَ عَلَيْهِ اجْتَبَاهُ وَهَدٰهُ
 ۳ اِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿١٢١﴾ وَآتَيْنٰهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً
 ۴ وَآنَا فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿١٢٢﴾ ثُمَّ اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ
 ۵ اَنْ اَتَّبِعْ مِلَّةَ اِبْرٰهِيْمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿١٢٣﴾
 ۶ اِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِيْنَ اٰخْتَلَفُوْا فِيْهِ وَاِنَّ رَبَّكَ
 ۷ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِیْمَا كَانُوْا فِيْهِ يَخْتَلِفُوْنَ ﴿١٢٤﴾
 ۸ اُدْعُ اِلَى سَبِيْلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ
 ۹ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِیْ هِیَ اَحْسَنُ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ
 ۱۰ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيْلِهِ وَهُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِيْنَ ﴿١٢٥﴾
 ۱۱ وَاِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوْا بِمِثْلِ مَا عَوْقِبْتُمْ بِهِ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ
 ۱۲ لَهُوَ خَيْرٌ لِّلصّٰبِرِيْنَ ﴿١٢٦﴾ وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ اِلَّا بِاللّٰهِ
 ۱۳ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَیْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُوْنَ ﴿١٢٧﴾
 ۱۴ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا وَالَّذِيْنَ هُمْ مُحْسِنُوْنَ ﴿١٢٨﴾

آیات ۱ تا ۸ سوره ی انفال را در گروه های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

سوره ی انفال

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْإِنْفَالِ قُلِ الْإِنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ
فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ
وَرَسُولَهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝۱ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ
إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ
زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ۝۲ الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ
وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ۝۳ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا
لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ۝۴
كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَاذِبُونَ ۝۵ يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ
بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ۝۶
وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ
وَتَوَدَّوْنَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ
أَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ ۝۷
لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ۝۸

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۱۰

۱۱

۱۲

۱۳

۱۴

۱۵

تمرین اول قرائت آیات درس را از رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم این عبارات قرآنی را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- طسّم

ط، سین، میم ①

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ②

این آیات کتاب روشنگر است. ②

فَصَص ۱ و ۲

۲- اَلَمْ

الف، لام، میم ①

اَللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ②

الله، نیست خدایی جز او که زنده و پاینده است. ②

آل عمران ۱ و ۲

۳- حمّ

ح، میم ①

وَ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ② اِنَّا اَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُّبَارَكَةٍ ③

سوگند به کتاب روشنگر ② قطعاً ما نازل کردیم آن را در شبی مبارک (با برکت). ③

دُخان ۱ تا ۳

۴- اَلَمْ تَرَ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَالَّذِي اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَّبِّكَ الْحَقُّ ①

الف، لام، میم، را؛ این آیات کتاب (خدا) است و آنچه نازل شد به سوی تو از پروردگارت حق است. رعد ۱

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- اُنْزَلَ :

☐ نازل کرد

☐ نازل شد

۲- لَيْلٍ، لَيْلَةٍ :

☐ شب

☐ ماه

۳- مُبَارَكَةٌ :

☐ مبارک، با برکت

☐ مبارک باد، با برکت باد

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱- إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ

قطعاً ما ... آن را در ...

قدر ۱

۲- فَسَلِّمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَارَكَةً طَيِّبَةً

پس سلام کنید به یک‌دیگر؛ سلامی از نزد ... که ... و پاک است. نور ۶۱

۳- شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِلنَّاسِ

ماه ... که ... در آن ... برای ... بقره ۱۸۵

حفظ قرآن

یکی از عبارت‌های اول یا سوم را به همراه ترجمه از حفظ بخوانید.

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار یک صفحه از قرآن را به صورت تصادفی باز کنید. سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را برای یک‌دیگر می‌خوانند. آن‌گاه هر دانش‌آموز حدود یک سطر را با صدای بلند می‌خواند. همچنین می‌توانید از بخش **قرآن در تابستان** همین کتاب نیز برای انجام این فعالیت استفاده کنید.

انس با قرآن کریم در کشورهای نیجریه ۱ و ۲ کنیا ۳ و ۴

پیام قرآنی

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ

همیشه خدا را در نظر داشته باشید و بین یکدیگر صلح و آشتی برقرار کنید.

سوره انفال آیه ۱

فعالیت

- ۱- درباره‌ی این پیام زیبای قرآنی با دوستان خود گفت و گو کنید.
- ۲- پیام قرآنی این درس را در قرآن کامل پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

تمرین اول ● آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را بارمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا تمرین کرده و هنگام شنیدن قرائت آیات درس به چگونگی وقف در آخر آیات دقت کنید.

* غُرُ الْحِكْم، حدیث ۷۳۸۹

این عبارات قرآنی را بخوانید و در خواندن حروف مقطعه دقت کنید.

۱- الْمَصَّ ۱) كِتَابٌ أَنْزَلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِنْهُ ۲) أعراف ۱ و ۲

۲- الر ۱) كِتَابٌ أَحْكَمَتْ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ۱) هود ۱

۳- حم ۱) وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ۲) إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۳) زُخْرُف ۱ تا ۳

۴- الم ۱) غُلِبَتِ الرُّومُ ۲) فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ غَلِبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ ۳) روم ۱ تا ۳

در عبارات تمرین بالا، اتصالات را با فلش نشان دهید.

خواندن روزانه‌ی قرآن

هر روز تعدادی از آیات ۹ تا ۱۶ سوره‌ی انفال را از روی صفحه‌ی بعد شبیه قرائت الگو به صورت جمله به جمله بخوانید.

۱ اذتستغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ
 ۲ بِآلِفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ ﴿٩﴾ وَمَا جَعَلَ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ
 ۳ وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
 ۴ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ اذِ يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسُ أَمَنَةً مِنْهُ
 ۵ وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لِيُطَهِّرَكُمْ بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ
 ۶ رِجْسَ الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ
 ۷ ﴿١١﴾ اذِ يُوْحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبَّثُوا الَّذِينَ
 ۸ آمَنُوا سَأُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا
 ۹ فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ﴿١٢﴾ ذَلِكَ بَأْنَهُمْ
 ۱۰ شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ
 ۱۱ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٣﴾ ذَلِكَ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ
 ۱۲ عَذَابَ النَّارِ ﴿١٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ
 ۱۳ كَفَرُوا زَحَفًا فَلَا تُولُوهُمْ الْأَدْبَارَ ﴿١٥﴾ وَمَنْ يُؤَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ
 ۱۴ دُبُرَهُ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا إِلَىٰ فِئَةٍ فَقَدْ بَاءَ
 ۱۵ بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٦﴾

تمرین اول

آیات ۳۸ تا ۵۲ سوره ی شعراء را در گروه های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

سوره ی شعراء

۱ فَجْمِعِ السَّحَرَةَ لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿٣٨﴾ وَقِيلَ لِلنَّاسِ
 ۲ هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ ﴿٣٩﴾ لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوا
 ۳ هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿٤٠﴾ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ
 ۴ أَئِنَّا لَمُتْلَاحُونَ إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿٤١﴾ قَالَ نَعَمْ
 ۵ وَإِنَّكُمْ إِذَا لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٢﴾ قَالَ لَهُمُ مُوسَى الْقُوا
 ۶ مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ ﴿٤٣﴾ فَالْقُوا حِبَالَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ وَقَالُوا
 ۷ بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾ فَالْقَى مُوسَى عَصَاهُ
 ۸ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿٤٥﴾ فَالْقَى السَّحَرَةُ سُجُودًا
 ۹ ﴿٤٦﴾ قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعُلَمِينَ ﴿٤٧﴾ رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿٤٨﴾
 ۱۰ قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمْ
 ۱۱ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَا أَقِطُّعَنَّ
 ۱۲ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَلَا أَصْلِبُكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٩﴾
 ۱۳ قَالُوا لَاضْئِرُّ إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿٥٠﴾ إِنَّا نَطْمَعُ
 ۱۴ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطَايَا أَنْ كُنَّا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥١﴾
 ۱۵ وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي إِنَّكُمْ مُتَّبَعُونَ ﴿٥٢﴾

تمرین دوم

آیات درس را از رمزینه های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و به صورت جمله به جمله بخوانید.

تمرین اول قرائت آیات درس را از رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم این عبارات قرآنی را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید و یکی از عبارت‌ها را از حفظ بخوانید.

۱- يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ

هدایت می‌کند خدا به نورش کسی را که می‌خواهد. نور ۳۵

۲- وَ رَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ

و پروردگار تو بی‌نیاز و دارای رحمت و مهربانی است. آنعام ۱۳۳

۳- مَن يَعْمَلْ سَوْءًا يُجْزَ بِهِ

هرکس انجام دهد کار بد، کیفر می‌بیند به آن. نساء ۱۲۳

۴- مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى

خلق نکرد خدا آسمان‌ها و زمین و آنچه را میان آن دو است مگر به حق و تازمان معین. روم ۸

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- يَهْدِي : ☐ هدایت می‌کند ☐ انجام دهد
- ۲- يَعْمَلُ : ☐ هدایت می‌کند ☐ انجام دهد
- ۳- غَنِيٌّ : ☐ قدرتمند ☐ بی‌نیاز
- ۴- رَحْمَةً : ☐ رحمت و مهربانی ☐ نعمت و آمرزش
- ۵- سَمَوات : ☐ آسمان ☐ آسمان‌ها

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

یونس ۳۵

۱- قُلِ اللَّهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ
بگو ... به راه ...

انبیاء ۱۰۷

۲- وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ
و نفرستادیم تو را (ای پیامبر) مگر ... برای ...

طلاق ۱۱

۳- وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ
و هرکس ایمان آورد به ... و ... داخل کند او را به ...

لقمان ۲۶

۴- لِلَّهِ * مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ
برای ... است آنچه در ... و ... است؛ قطعاً ... ، او ... ستوده است.

* لِلَّهِ = لِ + اللَّهُ : برای خدا

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار یک صفحه از قرآن را به صورت تصادفی باز کنید. سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را برای یک‌دیگر می‌خوانند. آن‌گاه هر دانش‌آموز حدود یک سطر را با صدای بلند می‌خواند. همچنین می‌توانید از بخش **قرآن در تابستان** همین کتاب نیز برای انجام این فعالیت استفاده کنید.

انس با قرآن کریم در کشورهای تایلند ① و ②، بنگلادش ③ و اندونزی ④

لشکریان از همه طرف فرعون را احاطه کرده و منتظر فرمائش هستند. پیک از راه می‌رسد: «موسی و بنی اسرائیل از آب گذشتند!»

هامان وزیر فرعون، با عصبانیت می‌پرسد: چگونه؟ مگر از دریای خروشان هم می‌شود گذشت؟! پیک پاسخ می‌دهد: من در میان آنان بودم. قوم بنی اسرائیل که کاملاً خود را در محاصره و گرفتار می‌دیدند، گفتند: ما دیگر راهی برای گریز نداریم. اما موسی بر بلندی ساحل ایستاد و گفت: «إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ»* خدایم هرگز مرا تنها نمی‌گذارد. آن‌گاه دست‌هایش را به سوی آسمان بلند کرد و زیر لب چیزی گفت. پس از اندکی درنگ، یک‌باره عصایش را به آب زد. آب شکافته شد و در دو طرف، آرام ایستاد. هنوز هم چنان است، راهی خشک در میان کوه‌هایی برافراشته از آب. آنان گذشتند و رفتند. به نظر کار عصای موسی بود! فرعون فریاد می‌زند: چرا ایستاده‌اید؟! باید تعقیبشان کنیم.

* سوره‌ی شعراء، آیه‌ی ۶۲

هامان می گوید : آبی که برای موسی رام شده است، بی شک از فرمان فرعون سربچی نخواهد کرد! همگان قدر و منزلت خداوندگار ما را می شناسند، حتی آب دریا!

فرعون فرمان حمله می دهد و حرکت می کند. سپاهیان بی شمار، به مسیر خشکی که در میان دریا به وجود آمده است، وارد می شوند. در آن سو، آخرین نفرات بنی اسرائیل از ساحل می گذرند. فرعون و سپاهش به تاخت در پی بنی اسرائیل می روند. بستر دریا از لشکریان انبوه فرعون پوشیده شده است. ناگاه صدای غرش آب، دل سربازان مسلح و زره پوش را می لرزاند. صدای مهیب فرو ریختن کوهی از آب، آرایش فرعونیان را بر هم می زند. موجی بلند و سهمگین چنان که کوهی فرو ریخته باشد بر سپاه فرعون فرود می آید. ترس و وحشت سراسر وجود فرعون را فرا می گیرد و تا می خواهد به خود بیاید درون امواج متلاطم آب، غوطه ور می شود. با خود می اندیشد : «گویی

خدای موسی حق است! باید به او ایمان بیاورم!..» برای یک لحظه آن همه رنج و سختی را که به قوم بنی اسرائیل تحمیل کرده بود از خاطرش می‌گذرد. با خود می‌گوید: چرا با آن همه معجزات آشکار موسی، به خدای یگانه ایمان نیاوردم. موجی از پس موجی دیگر بر سرش فرود می‌آید. استخوان‌هایش می‌شکند، دیگر نمی‌تواند نفس بکشد. ندایی می‌شنود که می‌گوید: تو تاکنون نخواستی که ایمان بیاوری و خود را اصلاح کنی، الان دیگر دیر شده است. امروز مرگت فرا رسیده است، ولی بدنت را برای عبرت آیندگان باقی می‌گذارم!

فرعون در حالی که چشم بر زندگی پر از غرور خود می‌بندد، وزیر خود هامان را می‌بیند که دیگر فرصتی برای چاپلوسی و تحریک او علیه موسی ندارد! می‌اندیشد:

«چه بیهوده! چه بدفرجام! اگر بر بنی اسرائیل سخت نمی‌گرفتیم، حالا اسیر فرمان خدای موسی نمی‌شدیم!»

روز دیگر بدن بی‌جان فرعون بر ساحل دریا افتاده بود و بنی اسرائیل شگفت‌زده از مرگ فرعون، برای موسی که به عصای خود تکیه کرده است و به افق دور دست می‌نگرد خبر نابودی فرعون و فرعونیان را می‌آورند.

فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلْفَكَ آيَةً

(ای فرعون!) امروز بدن تو را از آب می‌رهانیم، تا تو برای آیندگان عبرت باشی.

یونس ۹۲

تمرین اول آیات درس را برای اعضای خانواده ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را با رمزینه های سریع پاسخ و یا کتاب گویا تمرین کنید.

* مُسْتَدْرَكُ الْوَسَائِلِ، ج ۱، ص ۲۹۳

آل عمران ۱۷۵

۱- إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ

رعد ۶

۲- وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْسَيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ

حج ۳۰

۳- وَمَنْ يُعْظَمْ حُرْمَاتِ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ

کهف ۱۰۷

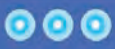
۴- إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا

خواندن روزانه‌ی قرآن

هر روز تعدادی از آیات ۶۰ تا ۸۲ سوره‌ی شُعَرَاء را از روی صفحه‌ی بعد شبیه قرائت الگو به صورت جمله به جمله بخوانید.

سورہی شُعراء

۱ فَاتَّبَعُوهُمْ مُشْرِقِينَ ﴿٦٠﴾ فَلَمَّا تَرَاءَ الْجَمْعَانِ قَالَ أَصْحَابُ
 ۲ مُوسَى إِنَّا لَمُدْرِكُونَ ﴿٦١﴾ قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿٦٢﴾
 ۳ فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى أَنِ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ فَانْفَلَقَ
 ۴ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ ﴿٦٣﴾ وَأَزْلَفْنَا ثَمَّ الْآخِرِينَ ﴿٦٤﴾
 ۵ وَأَنْجَيْنَا مُوسَى وَمَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ ﴿٦٥﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخِرِينَ ﴿٦٦﴾
 ۶ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٦٧﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ
 ۷ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦٨﴾ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٩﴾
 ۸ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٧٠﴾ قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا
 ۹ فَنَنْظُلُّ لَهَا عُكِفِينَ ﴿٧١﴾ قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ إِذْ تَدْعُونَ ﴿٧٢﴾
 ۱۰ أَوْ يَنْفَعُونَكُمْ أَوْ يَضُرُّونَ ﴿٧٣﴾ قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا آبَاءَنَا
 ۱۱ كَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٧٤﴾ قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٧٥﴾ أَنْتُمْ
 ۱۲ وَآبَاؤُكُمْ الْأَقْدَمُونَ ﴿٧٦﴾ فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِّي إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٧٧﴾
 ۱۳ الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ ﴿٧٨﴾ وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ
 ۱۴ ﴿٧٩﴾ وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ ﴿٨٠﴾ وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ
 ۱۵ ﴿٨١﴾ وَالَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ ﴿٨٢﴾

تمرین اول

آیات ۱ تا ۱۰ سوره ی انبیاء را در گروه های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

سوره ی انبیاء

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ ﴿١﴾
 مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرِ مِنْ رَبِّهِمْ مُحَدَّثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ
 وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٢﴾ لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ وَأَسْرُوا النَّجْوَى الَّذِينَ
 ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ أَفَتَأْتُونَ السَّحَرَ
 وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٣﴾ قُلْ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ
 وَالْأَرْضِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٤﴾ بَلْ قَالُوا أَضْغَاثُ
 أَحْلَامٍ بَلِ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ
 كَمَا أُرْسِلَ الْأَوَّلُونَ ﴿٥﴾ مَا آمَنَتْ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرِيَةٍ
 أَهْلَكْنَاهَا أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ
 إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي إِلَيْهِمْ فَسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ
 لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧﴾ وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ
 وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ﴿٨﴾ ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ
 وَمَنْ نَشَاءُ وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ ﴿٩﴾ لَقَدْ أَنْزَلْنَا
 إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠﴾

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵

تمرین دوم

آیات درس را از رمزینه های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و به صورت جمله به جمله بخوانید.

تمرین اول قرائت آیات درس را از رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با قرائت الگو بخوانید.

تمرین دوم این دعاها را قرآنی را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ^۱ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِي مُؤْمِنًا

پروردگارا بیامرز مرا و پدر و مادرم را و شخص مؤمنی که به خانه‌ی من وارد شد.

نوح ۲۸

۲- وَقُلْ رَبِّ أَنْزِلْنِي مُنْزَلًا مُبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ

و بگو پروردگارا فرود آور مرا در جایگاهی مبارک و تو بهترین مهمان‌نوازی.

مؤمنون ۲۹

۳- رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ

پروردگارا مرا وادار که شکر کنم نعمت تو را که نعمت دادی به من و به پدر و مادرم.

نمل ۱۹

۴- رَبَّنَا أَنْتُمْ لَنَا نُورٌ وَأَغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

پروردگارا تمام کن برای ما نور ما را و بیامرز ما را؛ قطعاً تو بر هر چیز توانا هستی.

تحریم ۸

حفظ قرآن

یکی از عبارت‌های دعایی این صفحه را همراه با ترجمه از حفظ بخوانید.

۱- رَبِّ = رَبِّي = رب + ی : پروردگار من، پروردگارا

۲- وَالِدَيَّ = والِدین + ی : پدر و مادرم

تمرین اول با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- اِغْفِرْ: ☐ نازل کن ☐ پیامر ☐ بیامر
- ۲- قُلْ: ☐ بگو ☐ گفت
- ۳- وَالِدَيَّ: ☐ پدر و مادر ☐ پدر و مادرم
- ۴- بَيْتٍ: ☐ خانه ☐ خاندان
- ۵- أَنْعَمْتُ: ☐ نعمت دادی ☐ نعمت دادم

تمرین دوم این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱- صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتُ عَلَيْهِمْ
... به آن‌ها؛ حمد ۷

۲- فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ
... پس باید عبادت کنند ... را قریش ۳

۳- وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ
... و بگو ... و رحمت فرست و ... مهربانان هستی. مؤمنون ۱۱۸

۴- رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ
... پروردگارا ... مرا و ... را در ... ی که به حساب مردم رسیدگی می‌شود. ابراهیم ۴۱

خواندن از روی قرآن کامل

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار یک صفحه از قرآن را به صورت تصادفی باز کنید. سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را برای یک‌دیگر می‌خوانند. آن‌گاه هر دانش‌آموز حدود یک سطر را با صدای بلند می‌خواند. همچنین می‌توانید از بخش **قرآن در تابستان** همین کتاب نیز برای انجام این فعالیت استفاده کنید.

انس با قرآن کریم در مدارس استثنایی

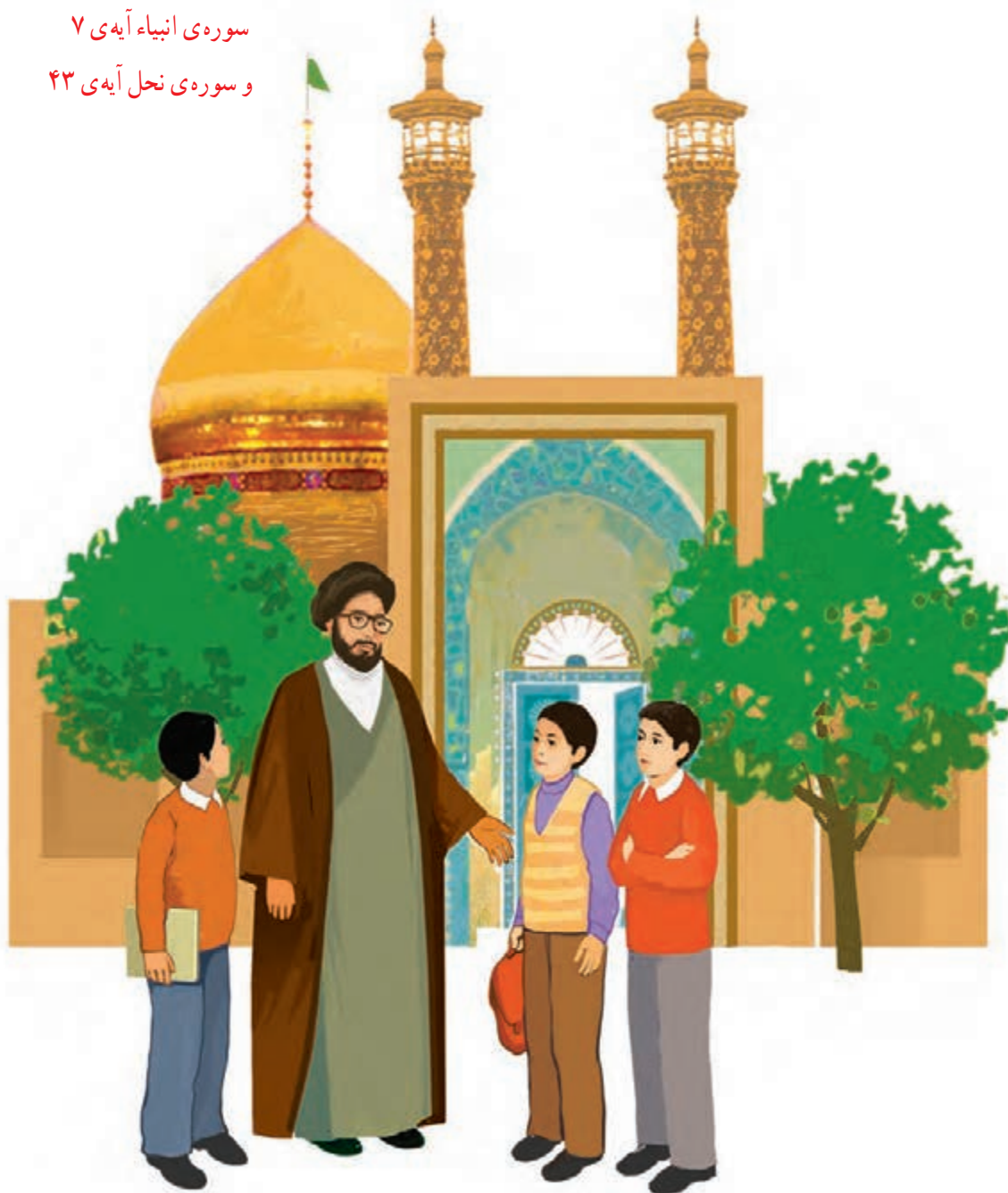

انس با قرآن کریم در یک «مدرسه‌ی قرآن»

انس با قرآن کریم در روستای کرغند خراسان جنوبی

فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ اگر چیزی را نمی‌دانید از دانایان پرسید.

سوره‌ی انبیاء آیه‌ی ۷
و سوره‌ی نحل آیه‌ی ۴۳

فعالیت

- ۱- درباره‌ی این پیام زیبای قرآنی با دوستان خود گفت و گو کنید.
- ۲- پیام قرآنی این درس را در قرآن کامل پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

تمرین اول

آیات درس را برای اعضای خانواده ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را با رمزینه های سریع پاسخ و یا کتاب گویا تمرین کنید.

* پُحازُ الانوار، ج ۹۲، ص ۱۸۰

۱- رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا

رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا

رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ

وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

بقره ۲۸۶

۲- سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ

وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ^۱

صافات ۱۸۰ تا ۱۸۲

خواندن روزانه‌ی قرآن

هر روز تعدادی از آیات ۱۱ تا ۲۳ سوره‌ی انبیاء را از روی صفحه‌ی بعد شبیه قرائت الگو به صورت جمله به جمله بخوانید.

۱- خوب است پس از پایان کارهای جمعی مانند کلاس درس یا جلسات قرآن، این آیات را بخوانیم.

۱ وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا
 ۲ قَوْمًا آخَرِينَ ﴿١١﴾ فَلَمَّا أَحَسُّوا بَأْسَنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا
 ۳ يَرْكُضُونَ ﴿١٢﴾ لَا تَرَكَضُوا وَارْجِعُوا إِلَىٰ مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ
 ۴ وَمَسْكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَسْأَلُونَ ﴿١٣﴾ قَالُوا يُوَيْلَنَا
 ۵ إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿١٤﴾ فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوَاهُمْ
 ۶ حَتَّىٰ جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خُمِدِينَ ﴿١٥﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ
 ۷ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعِيبِينَ ﴿١٦﴾ لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهَوًا
 ۸ لَا تَخَذْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا إِنْ كُنَّا فَعِلِينَ ﴿١٧﴾ بَلْ نَقْذِفُ
 ۹ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ
 ۱۰ وَلَكُمْ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾ وَلَهُ مَنْ فِي السَّمُوتِ
 ۱۱ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ
 ۱۲ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١٩﴾ يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْثُونَ
 ۱۳ ﴿٢٠﴾ أَمَّا تَتَّخِذُوا آلَهِةً مِنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنْشِرُونَ ﴿٢١﴾ لَوْ كَانَ
 ۱۴ فِيهَا آلَهِةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَنَ اللَّهُ رَبِّ الْعَرْشِ
 ۱۵ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٢٢﴾ لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ ﴿٢٣﴾

دعای ختم قرآن*

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام:

اَللّٰهُمَّ ارْحَمْنِيْ بِالْقُرْآنِ

بارخدایا! به برکت قرآن، مرا مورد لطف و رحمت خود قرار ده؛

وَاجْعَلْهُ لِيْ اِمَامًا وَنُورًا وَهُدًى وَرَحْمَةً

و آن را برای من پیشوا، نور، هدایت و رحمت قرار ده؛

اَللّٰهُمَّ ذَكِّرْنِيْ مِنْهُ مَا نَسِيتُ

بارخدایا آنچه را از قرآن فراموش می‌کنم، به یادم بیاور؛

وَ عَلِّمْنِيْ مِنْهُ مَا جَهِلْتُ

و آنچه را از قرآن نمی‌دانم، به من بیاموز؛

وَ ارْزُقْنِيْ تِلَاوَتَهُ اَنْاءَ اللَّيْلِ وَ اطْرَافَ النَّهَارِ

و تلاوتش را در ساعات شب و در آغاز و انجام روز، روزیم ساز؛

وَ اجْعَلْهُ لِيْ حُجَّةً يَّارَبَّ الْعَالَمِيْنَ

و آن را برای من، حجت و دلیل قرار ده؛

ای پروردگار جهانیان!

قرآن در تابستان

دانش آموزان عزیز!

خدا را سپاس که امسال هم توانستید آیات و سوره‌هایی از قرآن کریم را بیاموزید و با معنا و مفهوم برخی از کلمات و جملات قرآنی آشنا شوید و درباره‌ی آن‌ها بیندیشید و به دستورهای قرآن عمل کنید. در تابستان، مدرسه تعطیل می‌شود، اما یادگیری قرآن تعطیل نمی‌شود. بنابراین بخش «قرآن در تابستان» به منظور تقویت یادگیری و حفظ سوره‌ها، پیام‌های قرآنی و احادیث نورانی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام در نظر گرفته شده است.

ارتباط روزانه شما با خواندن، فهمیدن و اندیشیدن و نیز حفظ اجمالی قرآن کریم، زمینه کسب مهارت‌های قرآنی بیشتر و بهتر و انس دائمی با قرآن کریم را فراهم می‌کند. شما در تابستان امسال نیز به یاری الهی، ضمن مرور آنچه که در طول سال تحصیلی آموخته‌اید، موفق به روان خوانی و حفظ اجمالی سوره‌های **بروج**، **انفطار** و **انشقاق** و همچنین **پیام قرآنی** و **حدیث نورانی** خواهید شد.

پیشنهاد می‌شود برای یادگیری و حفظ هر سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی، حداقل دو جلسه در نظر گرفته شود:

جلسه‌ی اول: حفظ سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی و انجام فعالیت‌ها

جلسه‌ی دوم: تمرین و تکرار حفظ سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی

توصیه می‌شود ابتدا آیات و احادیث را به صورت بخش‌بخش یا شمرده بخوانید و سپس با شنیدن قرائت آهنگین، آن‌ها را حفظ کنید.

یادتان باشد هرگاه می‌خواهید خدا با شما سخن بگوید، قرآن بخوانید و هر وقت می‌خواهید شما با خدا سخن بگویید، نماز بخوانید.

معلم شما

سوره‌ی بروج

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ۱ وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ۲
وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ ۳ قَتَلَ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ ۴
النَّارِ ذَاتِ الْوَقُودِ ۵ إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ۶ وَهُمْ
عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ۷ وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ
إِلَّا أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ۸ الَّذِي لَهُ
مُلْكُ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ ۹ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدٌ ۱۰ إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ
۱۱ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ
تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۱۲ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ ۱۳

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱

پیام قرآنی

شرط نیکوکاری

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ

هرگز به خیر و نیکی نمی‌رسید؛ مگر آن که از آنچه دوست دارید انفاق کنید.

سوره آل عمران / آیه ۹۲

با توجه به پیام قرآنی و تصویر آن، با دوستان خود گفت‌وگو کنید.

گفت‌وگو

حدیث نورانی

شعار مؤمن

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام :

الْعَمَلُ، شِعَارُ الْمُؤْمِنِ

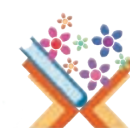
کار و عمل، شعار مؤمن است.

غیرالحکم، ج ۱، ح ۷۰۲۹

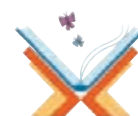
گفت‌وگو

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱ تا ۱۱ سوره ی بروج و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

پیام قرآنی درس‌های سوم و پنجم را از حفظ بخوانید.

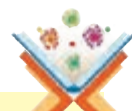

آیات ۱۲ تا ۲۲ **سوره‌ی بروج** را همراه با قرائت الگو بخوانید.

سوره‌ی بروج

اِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ﴿١٢﴾ اِنَّهُ هُوَ يُبْدِي وَيُعِيدُ
 ﴿١٣﴾ وَهُوَ الْغَفُورُ الْودُودُ ﴿١٤﴾ ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ﴿١٥﴾
 فَعَالٌ لِّمَآ يُرِيدُ ﴿١٦﴾ هَلْ اَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ ﴿١٧﴾
 فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ ﴿١٨﴾ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ﴿١٩﴾
 وَاللَّهُ مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ ﴿٢٠﴾ بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَّجِيدٌ ﴿٢١﴾
 فِي لَوْحٍ مَّحْفُوظٍ ﴿٢٢﴾

۱
۲
۳
۴
۵
۶

در آیات ۱۲ تا ۲۲ **سوره‌ی بروج** معنای چه کلمه‌هایی را می‌دانید؟

عبارت‌های قرآنی صفحه‌های ۲۰ و ۲۷ کتاب درسی خود را بخوانید. (آیا عبارت‌های خواسته شده در این صفحات را حفظ هستید؟)

پیام قرآنی

روش تلاوت قرآن

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ

کسانی که ایمان آورده اند، قرآن را با دقت می خوانند، می فهمند
و به آن عمل کنند.

سوره ی بقره / آیه ی ۱۲۱

گفت و گو

درباره ی ارتباط پیام قرآنی و تصویر آن، با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حدیث نورانی

گنجینه های علم

امام سجاد علیه السلام :

آيَاتُ الْقُرْآنِ خَزَائِنُ الْعِلْمِ

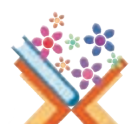
آیات قرآن، گنجینه های دانش هستند.

مُسْتَدْرَكُ الْوَسَائِلِ، ج ۴، ص ۱۳۸

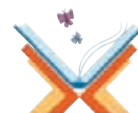
گفت و گو

درباره ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حفظ قرآن

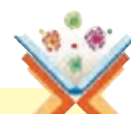
آیات ۱۲ تا ۲۲ سوره ی بروج و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

سوره‌ی انفطار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ۝ وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ ۝
 وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ ۝ وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ۝
 عَلِمْتَ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ ۝ يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ
 مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ۝ الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّنَكَ
 فَعَدَّلَكَ ۝ فِي أَيِّ صُورَةٍ مَا شَاءَ رَكَّبَكَ ۝

۱
۲
۳
۴
۵
۶

پیام قرآنی

چرا غرور؟!

يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ، مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ

ای انسان! چه چیز تو را در برابر پروردگار بخشنده ات، مغرور ساخته است؟!

سوره ی انفطار / آیه ی ۶

گفت و گو

درباره ی پیام قرآنی با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حدیث نورانی

اولین سؤال

امام محمد باقر علیه السلام :

إِنَّ أَوَّلَ مَا يُحَاسَبُ بِهِ الْعَبْدُ، الصَّلَاةُ؛

اولین چیزی که در روز قیامت، از انسان سؤال می شود، نماز است؛

فَإِنْ قُبِلَتْ، قُبِلَ مَا سِوَاهَا؛

اگر پذیرفته شود، دیگر اعمال انسان نیز پذیرفته می شود،

وَإِنْ رُدَّتْ، رُدَّ مَا سِوَاهَا

و اگر پذیرفته نشود، سایر اعمال هم پذیرفته نمی شود.

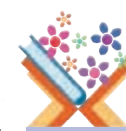

تصنیف غررالحکم، ص ۱۷۵، ح ۳۳۴۷

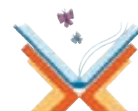
گفت و گو

درباره ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱ تا ۸ سوره ی انفطار و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

پیام قرآنی درس‌های هشتم و نهم را از حفظ بخوانید.

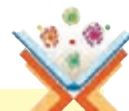
یادآوری

آیات ۹ تا ۱۹ **سوره‌ی انفطار** را همراه با قرائت الگو بخوانید.

فعالیت

سوره‌ی انفطار

۱ کَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالَّذِينَ ﴿٩﴾ وَإِنَّ عَلَيْكُمْ
 ۲ لَحَافِظِينَ ﴿١٠﴾ كِرَامًا كَتَبِينَ ﴿١١﴾ يَعْلَمُونَ
 ۳ مَا تَفْعَلُونَ ﴿١٢﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿١٣﴾ وَإِنَّ الْفُجَّارَ
 ۴ لَفِي جَحِيمٍ ﴿١٤﴾ يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الذِّينِ ﴿١٥﴾ وَمَا هُمْ
 ۵ عَنْهَا بِغَائِبِينَ ﴿١٦﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الذِّينِ ﴿١٧﴾
 ۶ ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الذِّينِ ﴿١٨﴾ يَوْمَ لَا تَمْلِكُ
 ۷ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا ۚ وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ ﴿١٩﴾

در آیات ۹ تا ۱۹ **سوره‌ی انفطار** معنای چه کلمه‌هایی را می‌دانید؟

پژوهش

عبارت‌های قرآنی صفحه‌های ۶۸ و ۷۱ کتاب درسی خود را بخوانید. (آیا عبارت‌های خواسته شده در این صفحات را حفظ هستید؟)

روخوانی

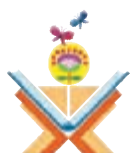
پیام قرآنی

بهترین داور

بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ

انسان، بهترین داور اعمال و رفتار خودش است.

سوره ی قیامه / آیه ی ۱۴

گفت و گو

درباره ی پیام قرآنی با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حدیث نورانی

شجاع ترین

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام :

أَشَجَعُ النَّاسِ، مَنْ غَلَبَ الْجَهْلَ بِالْعِلْمِ

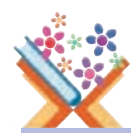
شجاع ترین مردم، کسی است که به وسیله ی دانش، بر نادانی خود، غلبه کند.

عُرُوضُ الْحُكْمِ، ح ۵۷۶۳

گفت و گو

درباره ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۹ تا ۱۹ سوره ی انفطار و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

آیات ۱ تا ۱۵ **سوره‌ی انشقاق** را همراه با قرائت الگو بخوانید. **معنی نام سوره: تکه تکه شدن، شکاف**

قرائت

سوره‌ی انشقاق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ ۝ وَأَذْنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ۝
 وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ ۝ وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ۝
 وَأَذْنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ۝ يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ
 إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَاقِيهِ ۝ فَاמَّانِ أَوْتَىٰ كِتَابَهُ
 بِيَمِينِهِ ۝ فَسَوْفَ يُحَاسِبُ حِسَابًا يَسِيرًا ۝ وَيَنْقَلِبُ
 إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا ۝ وَأَمَّا مَنْ أَوْتَىٰ كِتَابَهُ وَرَاءَ
 ظَهْرِهِ ۝ فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا ۝ وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا ۝
 إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا ۝ إِنَّهُ ظَنَّ أَن لَّنْ
 يَحُورَ ۝ بَلَىٰ ۚ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا ۝

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰

در آیات ۱ تا ۱۵ **سوره‌ی انشقاق** معنای چه کلمه‌هایی را می‌دانید؟

عبارت‌های قرآنی صفحه‌های ۸۰ و ۸۷ کتاب درسی خود را بخوانید. (آیا عبارت‌های خواسته شده در این صفحات را حفظ هستید؟)

پیام قرآنی

سرچشمه‌ی خوبی و بدی

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ

آنچه از خوبی‌ها به تو می‌رسد، از سوی خداوند است.

وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ

و آنچه از بدی‌ها به تو می‌رسد، از سوی خود تو است.

سوره‌ی نسا / آیه‌ی ۷۹

گفت‌وگو

درباره‌ی پیام قرآنی با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

حدیث نورانی

محاسبه‌ی نفس

امیرالمؤمنین امام علی علیه‌السلام :

حَاسِبُوا أَنْفُسَكُمْ ، قَبْلَ أَنْ تُحَاسَبُوا

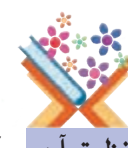
قبل از آن که مورد حساب قرار بگیرید، خودتان به حساب خودتان رسیدگی کنید.

غُرُورُ الْحِجَم، ح ۴۷۴۰

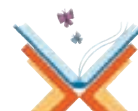
گفت‌وگو

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱ تا ۱۵ سوره‌ی انشقاق و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

پیام قرآنی درس دوازدهم را از حفظ بخوانید.

یادآوری

آیات ۱۶ تا ۲۵ **سوره‌ی انشقاق** را همراه با قرائت الگو بخوانید.

قرائت

سوره‌ی انشقاق

۱ فَلَا أُقْسِمُ بِالشَّفَقِ ۝۱۶ وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ۝۱۷ وَالْقَمَرِ
 ۲ إِذَا انشَقَقَ ۝۱۸ لَتَرَكَبَنَّ طَبَقًا عَنْ طَبَقٍ ۝۱۹ فَمَا لَهُمْ
 ۳ لَا يُؤْمِنُونَ ۝۲۰ وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ ۝
 ۴ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُكْذِبُونَ ۝۲۱ وَاللَّهُ أَعْلَمُ
 ۵ بِمَا يُوْعَوْنَ ۝۲۲ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۝۲۳ إِلَّا الَّذِينَ
 ۶ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ۝۲۴

۱

۲

۳

۴

۵

۶

در آیات ۱۶ تا ۲۵ **سوره‌ی انشقاق** معنای چه کلمه‌هایی را می‌دانید؟

پژوهش

عبارت‌های قرآنی صفحه‌های ۹۷ و ۱۰۲ کتاب درسی خود را بخوانید. (آیا عبارت‌های خواسته شده در این صفحات را حفظ هستید؟)

روخوانی

پیام قرآنی

دانای رازها

وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

و او به درون سینه‌ها داناست.

سوره‌ی حدید / آیه‌ی ۶

گفت‌وگو

درباره‌ی پیام قرآنی با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

حدیث نورانی

حُسْنِ نِیَّت

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام :

مَنْ حَسُنَتْ نِیَّتُهُ، زِيدَ فِي رِزْقِهِ

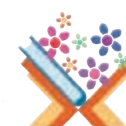
هر کس خوش نیت باشد، رزق و روزیش زیاد می‌شود.

میزان الحکمة، ج ۲، ص ۱۰۷۳، ح ۷۱۹۰

گفت‌وگو

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱۶ تا ۲۵ سوره‌ی **إِنْشِقَاق** و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

معنا	کلمه / درس / پایه	معنا	کلمه / درس / پایه
خدا، معبود	۳/۱ اله	پیردازید	۵/۱ آتوا
کار	۵/۷ أَمَر	آخرت	۳/۲ آخِرَة
تو	۴/۱۳ أَنْتَ	ایمان آورد	۵/۵ آمَنَ
نازل کرد، فروفرستاد	۴/۱۵ أَنْزَلَ	ایمان آوردیم	۴/۱۰ آمَنَّا
نازل شد	۵/۱۰ أُنْزِلَ	آیات، نشانه‌ها	۵/۶ آیات
نازل کردیم، فروفرستادیم	۵/۶ أَنْزَلْنَا	آیه، نشانه	۴/۱۲ آيَة
نعمت دادی	۵/۱۲ أَنْعَمْتَ	گرفت	۵/۹ اِتَّخَذَ
انفاق کنید، ببخشید	۴/۹ أَنْفِقُوا	پاداش	۳/۳ أَجْر
رودها	۵/۸ أَنْهَارَ	زمان	۴/۱۱ أَجَلَ
	ب	کسی، یکی	۵/۷ أَحَد
بینا	۳/۷ بَصِير	کار خوب، نیکی	۲/۱۱ إِحْسَان
صبح	۴/۱۲ بُكْرَة	کار خوب کردند	۵/۴ أَحْسَنُوا
فرزندم	۲/۵ بُنَى	آزار و اذیت	۵/۸ أَذَى، أَذَى
پیام	۲/۷ بَيَان	زمین	۴/۴ أَرْض
خانه	۵/۱۳ بَيْت	اطاعت کنید	۴/۳ أَطِيعُوا
	ت	عبادت کنید	۵/۳ أُعْبُدُوا
اندیشه می‌کنید	۵/۶ تَعْقِلُونَ	پیامرز	۵/۱۲ إِغْفِر
قبول کن، بپذیر	۴/۶ تَقَبَّل	برپا دارید	۵/۱ أَقِيمُوا
توبه کنید	۵/۸ تَوَبُوا	بزرگ‌تر	۳/۱ أَكْبَر
	ج	کسی که	۴/۱۵ الَّذِي
جهد کنید	۵/۳ جَاهِدُوا	کسانی که	۴/۹ الَّذِينَ
پاداش	۲/۱۱ جَزَاء	خدا	۴/۶ اللَّهُ
بهشت‌ها	۵/۵ جَنَّات		

معنا	کلمه / درس / پایه
رحمت	رَحْمَة ۲/۱۲
بخشنده	رَحْمَن ۳/۱
مهربان	رَحِيم ۳/۱۰
روزی	رِزْق ۲/۱۵
پیامبران	رُسُل ۵/۴
پیامبر	رَسُول ۳/۱
ز	
زکات، صدقه‌ی واجب	زَكَاة ۴/۷
زیور، زینت	زِينَة ۵/۹
س	
عیب و نقصی ندارد	سُبْحَانَ ۳/۱
هفت	سَبْع ۴/۹
آسمان	سَمَاء ۵/۷
آسمان‌ها	سَمَاوَات ۵/۱۱
شنوا	سَمِيع ۴/۲
گناه	سَيِّئَة ۴/۱۰
ش	
بدی، بد	شَرّ ۳/۱۱
خورشید	شَمْس ۴/۱۴
مشورت	شُورَى ۳/۱۳
ص	
کار خوب	صَالِح ۵/۵
کارهای خوب	صَالِحَات ۵/۳

معنا	کلمه / درس / پایه
بهشت	جَنَّة ۵/۵
ح	
دانه	حَبَّة، حَب ۴/۹
ریسمان	حَبْل ۴/۵
حساب، قیامت	حِسَاب ۴/۱
خیر و خوبی	حَسَنَة ۳/۱
کار خوب، خوب	حَسَنَة ۴/۱۰
سپاس و ستایش	حَمْد ۳/۱
زنده	حَيّ ۸
خ	
خالق، آفریننده	خَالِق ۴/۱۰
آفرید، خلق کرد	خَلَق ۴/۱۱
خوبی، کار خوب	خَيْر ۳/۱۰
بهتر، بهترین	خَيْر ۴/۱۳
کارهای خوب	خَيْرَات ۳/۷
بهترین کار	خَيْرِ الْعَمَل ۳/۱
د	
دنیا	دُنْيَا ۲/۳
ذ	
ذره	ذَرَّة ۳/۱۱
ر	
پروردگار	رَبّ ۳/۸
پروردگار ما، پروردگارا	رَبَّنَا ۲/۱۱

کلمه / درس / پایه

صَدَقَات ۵/۸

صَدَقَةٌ ۵/۸

صِرَاط ۴/۵

صَلَاة ۲/۵

طَعَام ۴/۱۵

طَيِّبَات ۲/۴

ظَالِمِينَ ۳/۵

عَالِم ۴/۴

عَالَمِينَ ۳/۱

عِبَاد ۵/۷

عَبْد ۴/۳

عُسْر ۲/۱۱

عَشِي ۴/۱۲

عَظِيم ۳/۱

عِلْم ۳/۸

عَلِيم ۴/۲

عَمِلَ ۵/۵

عَمِلُوا ۵/۳

عِنْد ۴/۶

معنا

بخشش‌ها

بخشش

راه

نماز

ط

غذا

غذاهای پاک و خوب

ظالمان، ستمگران

ع

دانا

جهان‌ها، جهانیان

بندگان

بنده

سختی

شب

بزرگ

دانش

دانا

انجام داد

انجام دادند

نزد

کلمه / درس / پایه

غ

غَيْب ۴/۴

غَفُور ۴/۷

غُلَام ۵/۵

غَنِي ۵/۱۱

ق

قَالَ ۴/۸

قَدِير ۴/۲

قُرْآن ۲/۱۴

قُل ۵/۱۲

قَلِيل، قَلِيلَةٌ ۴/۴

قُلُوب ۴/۱۳

قَمَر ۴/۱۴

قُوَّة ۵/۴

قَوْم ۴/۱۲

ک

كَافِرِينَ ۴/۱۳

كَثِير، كَثِيرَةٌ ۴/۴

كُلُوا ۲/۴

ل

لَا ۴/۷

لَا تَعْقِلُونَ ۵/۶

معنا

نهان، غیب

بسیار آمرزنده

پسر

بی نیاز

گفت

توانا

قرآن، کتاب خدا

بگو

کم

قلوب، دل‌ها، قلب‌ها

ماه

قدرت و نیرو

قوم، گروه

کافران، افراد بی‌ایمان

بسیار

بخورید

نیست

اندیشه نمی‌کنید

لَا يُحِبُّ ۲/۱۲

لَيْل ۵/۲

لَيْلَةٌ ۵/۱۰

م

ماء ۴/۱۵

مُؤْمِنِينَ ۴/۱

مُبَارَكَةٌ ۵/۱۰

مُبِين ۵/۶

مَثَل ۵/۹

مُحْسِنِينَ ۲/۱۶

مَرْحَمَةٌ ۳/۱۶

مُرْسَلِينَ ۴/۵

مُسْتَقِيم ۴/۵

مُسْرِفِينَ ۲/۹

مُسَمَّى ۴/۱۱

مَعْرُوف ۵/۸

مُفْسِدِينَ ۳/۵

مَلَائِكَةٌ ۲/۳

ن

نا ۴/۱۳

نار ۲/۳

ناس ۲/۷

دوست ندارد

شب

شب

آب

مؤمنان

مبارک، با برکت

روشن

مثل، داستان

نیکوکاران

مهربانی

پیامبران، فرستادگان (الهی)

راست، درست

اسراف کنندگان

معین

خوب، کار خوب

بدکاران

ملائکه، فرشتگان

ما

آتش

مردم

نَبِيٍّ ۲/۳

نِعْمَةٌ ۲/۶

نَهَار ۵/۲

و

وَالِدَيْنِ ۳/۴

وَالِدَيَّ ۵/۱۲

ه

هُدًى، هُذًى ۴/۱۱

هَذَا ۴/۱۴

هُوَ ۴/۱۵

ی

يُحِبُّ ۲/۵

يَعْمَلُ ۵/۱۱

يُنْفِقُونَ ۴/۹

يَهْدِي ۵/۱۱

يَوْم ۳/۱

يَوْمَئِذٍ ۵/۹

يَوْمِ الدِّينِ ۳/۱

يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۵/۴

پیامبر

نعمت

روز

پدر و مادر

پدر و مادرم

هدایت

این

او

دوست دارد

انجام دهد

انفاق می کنند

هدایت می کند

روز

آن روز

روز قیامت

روز قیامت

معلّمان محترم، صاحب نظران، دانش آموزان عزیز و اولیای آنان می توانند نظر اصلاحی خود را در باره مطالب این کتاب از طریق نامه به نشانی تهران - صندوق پستی ۱۵۸۷۵/۴۸۷۴ - گروه درسی مربوط و یا پیام نگار (Email) talif@talif.sch.ir ارسال کنند.

دفتر تألیف کتاب های درسی ابتدایی و متوسطه نظری